Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

DEPOT LEGAL INDOCHINE Nº 112954

NĂM THỨ 81
Số 6032

Ngày thứ năm
15 Déc. 1938

Ngày 24
tháng mười (Đủ)
NĂM MẬU-DẦN

Lục tỉnh tân văn

COFAT

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN-VĂN-CỦA

Mua báo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của.
Gởi bài vở cho ông Lâm-văn-Ngọ.

XUẤT BẢN HẰNG NGÀY

BÁO QUÁN: 57, Rue Lucien Mossard, 57 — SAIGON
Dây thép tắt: LUCTINH — Dây thép nói: 20.364

CHỦ-NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Thay mặt cho tòa báo bên Pháp-Quốc
COMPTOIR INTERNATIONAL DE PUBLICITÉ
8, Rue Tronchet — PARIS (VIIIe)

GIÁ BÁO

Một năm.. 12$00
Sáu tháng. 6.50
Ba tháng.. 3.50
Mỗi số..... 0.04

TỪ HỒI ĐẦU NĂM ĐẾN NAY

Kho bạc đã xuất ra 1.300.000 đồng bạc cắt

Nếu như thế này, thì quả có bọn đầu-cơ giấu bạc cắt.

Thật vậy, từ lúc đầu có nạn khủng-hoảng bạc cắt, mà dư-luận công-chúng và báo-giới chưa tỏ sự bất-bình ra, thì hình như việc buôn bán còn dễ giải nghĩa là mua từ 2 hay 3 cắt thì còn có bạc cắt thối. Mà từ hôm các báo la ó rùm lên, thì nạn khủng-hoảng bạc cắt càng trầm trọng. Mua đến 5, 6 cắt cũng không có thối.

Đồng thời các báo la ó lên, thì chúng tôi lại hay tin rằng mấy hôm rày kho-bạc ở Saigon đã nhận cho các thương-gia trong thành-phố đến đổi bạc cắt mỗi người 50 đồng. Từ sớm mai hôm kia, ai có qua lại đường Charner cũng đều thấy quang cảnh đen nghẹt nào Annam khách-trú, chà và mỗi người cầm theo một bài sanh-ý cả biên-lai xanh đỏ. Ấy là vì nhà chuyên-trách muốn cho bạc cắt ấy phải lưu-thông cho dễ cuộc buôn bán, nên buộc những ai có bài sanh-ý mới đặng đổi bạc cắt. Chớ không để làm bọn đầu-cơ đổi bạc cắt đem về giấu.

Ấy là một lịnh dè dặt rất đáng khen.

Thương-gia kéo đến mỗi lúc mỗi đông chật cả cái gian phòng rộng rãi to lớn của kho-bạc Saigon đến nỗi nhà chuyên-trách phải nhờ sở cảnh-sát đến giữ gìn trật-tự.

Nhưng mà từ chiều hôm kia đến nay nạn khủng-hoảng bạc cắt lại càng trầm trọng hơn nữa.

Vậy những bạc cắt của kho bạc mới cho đổi ra đó đi đâu hết đi?

Nếu thế, thì quả thật có bọn đầu-cơ giấu bạc cắt. Hôm nay tôi dám nói thế là vì do ức-thuyết này: Bạc cắt mỗi ngày kho-bạc vẫn cho đổi ra, nếu cả ba bốn ngày như vậy số bạc cắt ấy tất nhiều lắm. Thế thì bạc cắt ấy tự nhiên sao đào lỗ mà trốn ngõ nào? Chúng tôi nói quả có bọn đầu-cơ nên bọn ấy dựa theo lúc dư-luận công-chúng và báo-giới đang sôi nổi, nên càng siết chặc không cho bạc cắt ra để chận ngặt đàng người cần dùng phải đổi với giá cao.

Và lại cứ như lời một bạn đọc ở Cantho mà chúng tôi đã nói trong số báo hôm qua, thì cũng có một số thương-gia lợi-dụng những lúc mà dư-luận xôn xao về nạn khủng-hoảng bạc cắt, nên dầu trong tủ họ cả 5, 7 chục đồng bạc cắt cũng không chịu thối cho những khách hàng chỉ mua vài ba cắt. Làm như thế cốt để buộc khách hàng mua đồ thêm nhiều, hay buộc khách-hàng chịu lỗ vài cắt nữa.

Cứ như cái giả-thuyết ấy, thì theo tin chúng tôi đã đăng hôm qua nhà chuyên-trách đang mở cuộc điều-tra để bắt bọn đầu-cơ ấy. Vậy nhơn dịp này, chúng tôi mong rằng chánh-phủ cũng không nên bỏ qua các thương-gia muốn làm eo sách để buộc khách-hàng mua hàng nhiều hoặc chịu lỗ.

Theo báo l'Impartial trong số hôm kia thì nói rằng: theo dư-luận công-chúng mà báo ấy biết thì bạc cắt sở dĩ rủ nhau mà trốn hết là vì có bọn đầu-cơ giấu nó, họ tin sẽ có một cuộc phá giá tiền tệ gì nữa đây, hay là do bọn Huê-kiều đem ra thổi để lấy bạc y đem đi bán, vì hiện nay bạc y rất cao giá.

Nhưng việc đó còn có đó, bạn đồng-nghiệp ở báo l'Impartial liền đến phỏng-vấn ông Leschi quan kho-bạc rằng: Vì sao bạc cắt lúc nầy lại đâu mất hết đi, thưa ngài?

Ông Leschi chỉ một chồng hồ sơ để trên bàn viết và nói: « Đây toàn là những thơ từ phản-đối. Chúng tôi mới khởi nhận những thơ phản-đối ấy từ hai tháng nay. Nhưng từ hai ba tuần nay chúng tôi lại còn tiếp đặng đơn kêu nài.

« Các nhà buôn lớn ở đây mỗi ngày đều đến hỏi bạc cắt với chúng tôi, nhưng mà trong kho trữ của chúng tôi đã hết rồi.

« Khách-trú và chà-và tiếp theo sau cũng đòi đổi bạc cắt. Họ đến đông quá, đã hai lược tôi phải nhờ cảnh-sát đến giữ trật-tự không thì họ tràn ngập cả trong phòng làm việc ».

— Thưa ngài, vì sao lại có nạn khủng-hoảng bạc cắt ấy?

— Ấy là điều mà chúng tôi không thể nào cắt nghĩa cho ông đặng cả. Càng khó hiểu hơn nữa là từ đầu năm nay kho bạc Saigon đã phát ra đến **một triệu ba trăm ngàn đồng bạc cắt** *vừa 2 cắt và 1 cắt.*

— Vậy thì bạc cắt ấy đi về đâu?

— Tôi lập lại với ông, ấy là điều làm cho chúng tôi rất khó chịu. Trên cao kia người ta cũng hỏi chúng tôi cắt nghĩa coi là vì lẽ nào. Hiện giờ chúng tôi phải chịu bất tài là không thể cắt nghĩa nổi.

« Có tin đồn bọn huê-kiều muốn dự trữ bạc cắt. Kẻ khác lại nói cách ít lâu đây bạc y sẽ lên giá nên hiện giờ chúng lo tóm thâu giấu đúc bạc cắt hết. Nhưng mà đó chỉ là tin đồn thôi, nó có thể là không căn cứ gì cả. Chỉ có cuộc điều-tra chúng ta mới có thể biết rõ nguyên nhơn nạn khủng hoảng bạc cắt là từ đâu.

« Nhưng hình như quả thật có bọn đầu cơ dự trữ giấu bạc cắt, vì hồi tháng Septembre kho bạc có cho phát ra tại Saigon đến 430.000 đồng bạc cắt. Cách hai tháng sau thì bạc cắt ấy lại mất hết ráo.

« Chúng tôi cũng chưa biết từ bao lâu nữa chúng tôi mới nhận được bạc cắt ở Pháp gởi qua, bởi vì việc đúc bạc không phải là công chuyện làm trong một ngày mà xong được.

Báo « l'Impartial » lại thêm rằng quả thật chánh-phủ cũng đang mở cuộc điều-tra để tìm nguyên-nhơn nạn khủng-hoảng bạc cắt rất lạ lùng thế này.

Lần nữa, chúng tôi xin cáo báo các tay đầu-cơ biết hãy liệu mà giữ hồn. Các ông làm như thế tức là các ông làm ngừng trở tất cả các sự hoạt-động trong xứ vậy.

A...

SAU MỘT CUỘC ĐIỆN-ĐIỆP Ở BAN-MÊ-THUỘT

Đức Hoàng-đế BẢO-ĐẠI ngộ nạn ở Ban-mê-thuột

Ngài bị thương ở chơn và cần phải vào Saigon để chữa trị mới có thể hồi phục mau chóng
Đúng chín giờ sáng nầy ngài vô đến Saigon

Trọn ngày hôm qua, đi tới đâu cũng [illegible] nghe tin Đức Hoàng-Đế Bảo-Đại ngộ nạn. Họ bàn tán xôn xao, Hoàng-thượng đi đâu mà ngộ nạn?

Sáng hôm qua Nhà thương Grall có tiếp đặng bức điện tín cho hay bảo phải phát một chiếc máy bay chở binh ra chở Hoàng-thượng vào vì ngài ngộ nạn.

Bức điện tín ấy cho biết một cách vắn tắt rằng Hoàng-thượng sau một cuộc điện điệp ở Ban-mê-thuộc về, xe hơi vừa chạy tới nửa đường chưa ra khỏi vùng nói trên thì ngộ nạn.

Hoàng-Thượng bị thương rất nặng ở chơn cần phải vào đây để chữa trị mới có thể hồi phục mau chóng được.

Vì cớ đó nên mới có tin cho nhà đương cuộc ở đây hay để sửa soạn cuộc nghinh tiếp ngài do chiếc máy bay chở ngài vào sẽ đáp xuống nội sáng hôm qua ở phi trường Tân-sơn-nhứt.

Bởi thế sáng ngày hôm qua, quan Thống đốc Nam-kỳ Rivoal cùng đi với quan Tham-biện Chánh chủ tỉnh Giađịnh là ông Berland ông Đốc-phủ Giáp, ông Lê Phát Tân và linh tráng ở cơ binh phải tới đất đông để nghinh tiếp Hoàng thượng ở máy bay ngự xuống.

Nhưng các quan chức Pháp Nam chờ đợi mãi cho tới 2 giờ trưa mà vẫn không thấy tăm dạng gì cả là ra chiếc máy bay Hoàng Thượng khi vừa cất cánh bay lên mây để từ giã Ban-mê-thuộc nhắm Saigon trực chỉ thì lại bị đám sa mù ngăn lại âm trở ngoại cuộc hành trình.

Đặng tránh sự rủi ro có thể xảy ra, nhà chuyên trách ở Ban-mê thuộc bèn định cuộc chở Hoàng-Thượng bằng máy bay vào đây và sau khi đó cũng đánh điện vào Saigon cho hay tự sự.

Dầu sao không biết có đúng như lời một vài người đồn rằng Hoàng Thượng sẽ ngồi xe hơi do đường bộ vô đây không, chớ người ta cũng đã phái bác-sỹ Rocques từ Saigon ra Ban-mê-thuộc để săn sóc cứu chữa Hoàng-Thượng rồi.

Đức Hoàng-đế Bảo-Đại

Cùng đi với ngài có Bác-sĩ Lemoine và bà Quốc thái Quận công Nguyễn-hữu-Hào

Và theo tin chúng tôi tiếp được sau đây nữa, thì sở dĩ Hoàng-thượng ngộ nạn không phải tại ô-tô, mà tại ngài cỡi ngựa trong cuộc đi săn voi.

Bịnh tình ngài không có gì đáng lo sợ, cùng đi theo săn sóc ngài có Bác-sĩ Bouillerce.

Và theo tin « Radio » hồi sáng nầy thì chắc đúng 9 giờ sớm mai nầy Hoàng-thượng sẽ do đường bằng không mà đến Saigon.

Tin giờ chót...

Vào chiều hôm qua, có bức điện tín ở Phanrang gởi vào cho hay con đường cái quan bị ngập, sự thông thương rất bất tiện.

Vì thế nên cuộc hành trình của bác-sỹ Rocques định khởi hành hôm qua phải đình lại.

Sớm mai nầy bác-sỹ Rocques sẽ do đường không mà đi Ban-mê-thuộc.

Vậy chúng tôi rất ước ao cho trời hôm nay sáng sủa một chút.

∴

Khi hay có tai nạn nầy xảy ra, Hoàng-hậu Nam-Phương đã rời Dalat vào trưa hôm qua và đã đến Saigon vào 6 giờ chiều.

Tin buồn

Chúng tôi lấy làm đau đớn tiếp đặng tin chẳng lành rằng:

ÔNG
Nguyễn-hòa-Hóng
Nguyên cai tổng Định-hòa (Longxuyên) Tri-Huyện honoraire

mới thất-lộc hồi đêm 13 rạng 14 Décembre 1938 tại biệt xá ở làng Long-kiến Longxuyên ông hưởng thọ được 70 tuổi.

Cụ Nguyễn đây tức là thân-sinh ông Ng-thành-Úc tự Thiệu-Huy một bạn đồng-nghiệp cũ của chúng tôi và cũng là thân-sinh ông Cai-tổng Định-hòa Ng-ngọc-Dệ ông kỹ-sư điện-học Ng hòa-Minh và lại là nội tổ của ông Ng-ngọc-Dường kỹ-sư chế tạo nguyên chánh-chủ quỹ ái-hữu người Nam ở Paris (amicale des annamites à Paris).

Nhơn dịp đau đớn nầy chúng tôi xin cầu chúc linh-hồn cụ Nguyễn sớm được siêu-thăng Tịnh-độ và có lời phân-ưu cùng tang-quyến nhứt là ông Ng-thành-Úc và ông Ng-ngọc Dệ.

Đồng-nhân báo L.T.T.V.

Quanh sự mua bán vé quốc-trái năm 1938

Hãy đề-phòng sự hành-động của những kẻ đầu-cơ tán-tận lương-tâm tìm phương mua lại vé quốc-trái để phòng thủ Đông-pháp năm 1938 với một giá thật rẻ

Chánh-phủ cho nhơn-dân hay rằng hãy đề-phòng sự hành động của những kẻ đầu cơ tán tận lương tâm tìm phương chước mua lại vé quốc-trái để phòng thủ Đông-pháp năm 1938, một giá thật rẻ.

Giá mua bán đầu tiên theo luật định hồi cuối tháng Novembre của những vé ấy là 99p.00 không kể số 2p.50 bạc lời.

Chánh-phủ nhắc lại cho nhơn-dân hay rằng, muốn mua hay là bán vé quốc-trái thì phải đến Đông-pháp ngân-hàng hay Pháp-Hoa ngân-hàng.

Ở những nơi nào không có chi nhánh của 2 nhà ngân-hàng nói trên đây, chức việc của kho bạc được phép làm trung gian giữa người có vé và Ngân-hàng trong coi việc mua bán.

Viên-chức kho bạc đủ sức cho công chúng biết giá cả và cách thức dùng trong việc mua bán vé quốc-trái là khác nữa.

Những người bịa đặt tin tức giả dối đặng có làm cho hạ giá vé quốc-trái và mua rẻ những vé ấy sẽ bị phát tù về tội phạm đến tài sản của nhà-nước.

THẬT LÀ QUÂN VÔ LƯƠNG TÂM

Cầm tay lái xe đụng cán người rồi tắc đèn bỏ chạy luôn

Vào 7 giờ đêm hôm qua, trước nhà thương Giađịnh có xảy ra một vụ xe hơi đụng người đi đường rồi bỏ chạy luôn.

Nguyên, vào giờ nói trên, có 2 anh cu-li của sở Trường-tiền Gia-định, tên Nguyễn-văn-Đạt và Ng.-văn-Sơn, làm việc xong mới đưa nhau đi về hướng chợ Bà-chiểu; đang đi thình lình đàng sau có chiếc xe thổ mộ chạy tới làm cả hai. Sơn nhảy vô lề, còn Đạt nhảy ra đường.

Rủi cho Đạt liền khi ấy lại có chiếc xe hơi cũng từ đàng sau chạy đến, qua mặt xe thổ-mộ, nên Đạt vừa nhảy ra là bị đụng nhào.

Đụng như thế thì đành rằng lỗi ấy của Đạt, nhưng trên xe hơi không biết ai cầm bánh mà lại đành nhẫn tâm bỏ chạy luôn.

Người ta liền xúm chở Đạt vô nhà thương Giađịnh nhờ cứu cấp.

NHỮNG NGUYÊN-NHÂN

của gạo sụt giá

Theo bản thống-kê đăng trong tờ « Bulletin » của liên-đoàn các nhà xuất cảng Pháp, thì cuối tháng Octobre năm nay còn lại một số gạo xuất cảng nhiều hơn ba năm trước, số đó nhiều hơn năm 1937 là gần 350.000 tấn và 500.000 tấn của 2 năm 1936 và 1935. Với số 238.000 tấn còn dư lại trong cuối tháng Octobre nầy thì chúng ta còn phải đem dồn lại mùa tới nữa.

Đó là nguyên-nhân của gạo sụt giá trong mùa tới đây. Trong 15 ngày rồi, thị-trường đã sụt mất hết 10 quan, đó là chưa kể họ so đo gạo tốt hay xấu.

Gạo theo thị-trường mới bây giờ, thì rất đắc nếu được tải sang tiêu-thụ bên Pháp.

Vậy chúng ta có thể còn ước ao gạo ta sẽ phát triển qua thị-trường ở Cực-đông được, vì đứng trước thời thế hiện giờ, Tàu là một thị trường tiêu-thụ rất tốt.

Bài vở nhiều
Nét Mực thừa
xin giam lại

CÂU CHUYỆN THỨ NĂM

Trinh thám

của HỒ-VĂN-SỸ

Cách đây độ chừng chín mươi năm, một bữa nọ dân Hà-nội bỗng thấy trước một căn phố chưng dọn đàng hoàng có tấm bản to tướng đề mấy chữ « *Trinh thám cuộc, Hoàng-mạnh-Vỹ* ». Đồng thời các báo hằng ngày xuất bản tại Hà-thành đều có đăng bài nói đến sở trinh thám ấy, thảy đều ca tụng Hoàng-mạnh-Vỹ tiên sinh là một vị thanh niên Nam-Việt, học rộng tài cao, có nhiều sáng kiến, quyết đem tài trí giúp ích cho đời, noi gương Âu-Mỹ lập sở trinh thám đứng sẵn chờ những vụ án mạng ly kỳ bí mật mà viên chức sở mật thám truy tầm không ra mối, thì hứng lấy đặng trổ tài gỡ mặt nạ của thủ phạm và các tùng phạm những vụ ấy.

Nhưng không đầy một tháng trời tấm bảng to tướng kia người ta thấy hạ xuống, và sở trinh thám ấy đóng cửa, cho tới bây giờ cũng chưa mở lại. Sự thật không ai hiểu ra sao hết. Có lẽ tại khắp Trung Bắc và Nam-kỳ, Cao-miên, Ai-lao trong mấy năm không có xảy ra vụ án mạng nào bí mật, hay là các sở mật thám của chánh-phủ lập ra thảy đều làm việc có kết quả tốt đẹp, nên không chừa cho các nhà trinh thám bổn một một vụ nhỏ nhít nào cả.

Hồi sở trinh thám Hoàng-mạnh-Vỹ mở cửa, các báo nói rùm tai đọc giả, lúc sở ấy đóng cửa các báo lại nín thinh, bởi vì không hiểu tại sao mà đóng cửa, chỉ có một người biết rõ tại làm sao, ngặt người ấy lại chính là Hoàng-mạnh-Vỹ tiên sanh, nên công chúng chẳng đợi nào có hi-vọng biết được sự thật trong vụ nầy.

Nhà trinh thám thứ nhứt của đất ngàn năm văn vật vốn là một chàng tuổi trẻ lanh lẹ, ham hoạt động thích đọc sách, nhứt là những tiểu thuyết trinh thám Âu mỹ, như Maurice Leblanc, Conan Doyle v. v.

Tiên sanh dòm thấy ở nước Nam mình chưa có sở trinh thám nào hết, thật là một khuyết điểm lớn lao. Không phải tiên sanh dám tưởng tài trí của mình cao hơn hay là bằng các nhà trinh thám Âu Mỹ, nhưng dầu mình tài ít trí hẹp thì cũng có hi vọng phô trương ra được bởi vì những đứa trộm cướp bên mình đâu có giỏi như mấy tay anh chị bên Huê kỳ mà mình phải sợ?

Và lại những sở trinh thám ở các nước văn minh đâu có phải là hết thảy lập ra để quyết bắt trộm cướp sát nhơn? Phần đông sống nhờ làm việc cho tư gia, những việc mà không có thể cổ động trên mặt báo hay là cắt nghĩa trong tờ quảng cáo được. Ví dụ lãnh dọ tánh nết của một cô con gái, một người đàn bà, một ông chồng, một thầy két-xê v. v. Gặp phong trào Âu hóa, các nhà có con trai muốn cưới dâu, đâu có tin miệng ông mai, ông thấp ông cao, muốn ăn thịt mở nói vào nói ra, tất là phải cậy sở trinh thám điều tra tánh hạnh cô dâu. Lại được thêm ba cái đặc sắc của dân tộc Việt Nam, là đàn ông ưa đi chơi mèo (ở ngoài Bắc thì đi hát ả đào), đàn bà ưa đánh bài giờ, mấy thầy giữ tiền ham đánh cá ngựa, bấy nhiêu đó đủ làm cho một sở trinh thám không đủ ngày giờ làm việc.

Vì vậy nên Hoàng-mạnh-Vỹ tiên sanh quyết mở sở trinh-thám, kể chắc phát tài lắm. Tức thì lo mướn phố, mua máy chụp hình, đặt đóng bàn ghế và tủ, một cái tủ to tướng, 25 hộc, từ chữ A tới chữ Z, không bỏ sót chữ nào, bởi vì ngoài Bắc có người tên Phương mà viết Fương, có người tên Du mà viết Dzu. Lại mướn bốn người giúp việc. Với mấy người ấy tiên-sanh nói mới đầu trả lương ít, nhưng sau tăng lên lần lần, và tương lai sẽ được rực rỡ. Họ hiểu ngầm là làm trinh thám phụ, nếu xuất sắc thì tiên sanh sẽ tiến cử vào làm mật-thám nhà nước, nên thảy đều làm việc tận tâm.

Mở cửa làm việc đã gần một tuần lễ mà chưa có thân chủ nào đến cậy điều tra do thám chi hết. Bữa nọ có người đàn bà trẻ tuổi vào hỏi ông nào là chủ sở trinh-thám nầy. Hoàng tiên-sanh đoán quyết người nầy là thân chủ thứ nhứt của mình, nên mừng thầm, tiếp rước niềm nở, mời vào buy-rô. Cô ấy vừa khoe vừa kể cô có chồng làm Còm-mi phủ Thống-sứ, còn cô thì ở nhà quê, mà mấy tháng nay ông Còm không về nhà thăm vợ con, người ta lại đồn rằng ông Còm có vợ bé, mướn phố ở Hanoi. Cô lại nói tên ông Còm và đưa hình cho Hoàng tiên-sanh dọ coi có quả như vậy chăng? Cô đưa trước 5 đồng làm sở phí, và có dặn vài bữa cô sẽ trở lại, chớ cô không để địa chỉ cho tiên sanh viết thơ trả lời vì sợ xóm làng hay biết thì bể việc ra không tốt.

Sau đó ba bữa cô trở lại. Hoàng tiên sanh đã điều tra kỹ lưỡng, có đến phủ Thống-sứ đứng trước cửa chờ tang hầu, đạp xe máy theo xe kéo của ông Còm đến một con đường kia, ông Còm vào một căn phố rất lịch-sự, trong đó có một người đàn bà trẻ tuổi, đẹp đẽ. Tiên sanh có dọn vú già nhà ấy dò la, thì vú già mới đến ở không đầy một tháng, nhưng cũng biết ông mới lấy cô kia chưa bao lâu, hai người khắn khít với nhau, không rời nhau bao giờ, ngoại trừ những giờ ông Còm đi buy-rô. Cô thân chủ của tiên-sanh nghiến răng, trợn mắt, coi vẻ tức tối tột bực. Cô đưa thêm 10$ thưởng công và cậy tiên sanh nghĩ kế làm cho keo rã hồ tang, hoặc là cho cô có đủ bằng cớ để ra tòa xin ly dị, chia lương của ông Còm, thì cô sẽ thưởng thêm ba chục đồng.

Rồi chiều thứ bảy kế đó, cô ta trở lại nữa. Hoàng tiên sanh hơn hở thuật lại rằng hồi trưa tiên sanh có đến trước nhà vợ bé ông Còm, giả đò đục mưa, đứng ngoài hàng ba, gặp lúc ông Còm ở buy-rô vừa về tới. Cô vợ bé cho hay rằng vú già vừa mới được dây thép nói chồng chết, nên xin phép về nhà quê, vậy cô xin ông Còm đừng có rầy cô vì bữa cơm trưa dọn đơn sơ, và xin đến chiều dắt cô ra Đông Hưng Viên ăn cơm, rồi cả hai đi xem hát bóng luôn thể. Hoàng tiên-sanh bày mưu định kế cho cô thân chủ, đợi hai người đi rồi, tiên-sanh dùng chìa khóa giả mở cửa cho cô nọ lên vô nhà, núp một chỗ, chờ 11 giờ hai người đi coi hát bóng về, thay quần áo, bận đồ ngủ, lên giường nằm thì cô lên mở cửa trước, tiên sanh sẽ vô với viên cảnh sát gát đường, chứng nhận vụ vợ lớn bắt dâm bôn quả tang, chớ còn như kêu lính vô lúc khác e ông Còm đương bận quần áo đàng hoàng ông cãi là ông đến đó có việc, chớ không phải chơi hoa đớn nguyệt, hoặc giả ông bận đồ mát thì cô vợ bé có thể mở cửa sau cho ông đi mất.

Căn dặn đành rành, đến tối Hoàng tiên-sanh với cô thân chủ cả hai đều theo mưu kế đã sắp đặt từ trước. Tám giờ tiên sanh dùng chìa khóa giả mở cửa cho cô ta lên vô nhà. Quá 11 giờ ông Còm mi với cô vợ bé đi coi hát bóng về. Hoàng tiên sanh đi mời viên cảnh sát gát đường đứng sẵn trước cửa bỏ mở thì vô chứng nhận. Một chặp trong nhà đã tắt đèn điển. Hoàng tiên sanh đợi lâu quá, không thấy cửa mở, nóng ruột bước lại gõ cửa đại. Ông Còm-mi chạy ra mở cửa, vặn đèn lên lấy làm lạ, không biết Hoàng tiên-sanh với viên cảnh sát khuya khoắt như vậy mà đến nhà mình làm gì? Nhà trinh thám có ý nghi ông Còm-mi ám sát vợ lớn, mới hỏi: « Vợ ông đâu? » Ông Còm chỉ cô vợ bé đương nằm trên giường. Hoàng tiên sanh vừa lắc đầu, vừa móc đèn bin ra rọi cùng nhà rọi tất cả dưới váng dưới bàn và trong kẹt tủ.

(Coi tiếp theo trương sáu)

NHÀ IN NGUYỄN-VĂN-CỦA

57, Rue Lucien Mossard Saigon

Có bán dây băng (écharpe) cho các quan, — cai và phó tổng, Hội-đồng và Xã-trưởng

Hàng tốt, — Giá rẻ.

THUỘC-ĐỊA BỘ THƯỢNG-THƠ
CHÁNH-PHỦ ĐÔNG-PHÁP
số 15.408 và 15.409 của sổ biên thư-tự các điều-lệ làm trong khi cước bộ.

NHÀ-NƯỚC ĐẠI-PHÁP
Tự-do — Bình-đẳng — Bác-ái

THUỘC-ĐỊA NAM-KỲ

Sở quản-thủ chủ-quyền điền-thổ

Phòng việc tại CHOLON
124, đường Lý-thành-Nguyên

CHỈ-DỤ ngày 21 Juillet 1925 điều thứ 367

Cáo thị về đơn xin cước

vào Bộ điền-thổ làng Long-Hiệp, tổng Long-Hưng, hạt Cholon

Theo đơn xin số 40, vô ngày 14 Septembre 1938, tên Nguyễn-thị-Liên hay Liêng kêu là Xe sanh ngày 12 Juin 1887 tại Long Hiệp (Cholon), ngụ tại Long-Hiệp, nghề làm ruộng, có chồng dự thính và cho phép là Phạm-văn-Thôn sanh tại Long-Cang (Cholon) ngày 8 Juillet 1886, giấy thuế thân số 14,743, có xin cước vào Bộ điền thổ tại làng Long-Hiệp, tổng Long-hưng-Hạ (Cholon):

1· Một hiệu thổ cư đạt thành 0h17a60c, tọa lạc tại làng Long-Hiệp, cước trong địa bộ làng Long-Hiệp theo số cũ 31, số mới 1.129, số họa đồ 79 tờ thứ ba.

2· Một hiệu điền đạt thành 3h43a60c tọa lạc tại làng Long-Hiệp, cước trong địa bộ làng Long-Hiệp theo số cũ 31, số mới 1.130 số họa 80 tờ thứ ba; hai hiệu đất ấy giáp ranh: Bắc sở số 82 (Huỳnh-công-Thuận), Đông: sở số 29 (Trần-văn-Khánh) và 59 Huỳnh-thị-Tập), Nam: sở số 69 (Nguyễn-quốc-Phú) và 78 (Tô-đức-Trinh), Tây: sở số 87 (Khấu-thị-Nhiều).

Nguyễn-thị-Liên khai rằng đất ấy là của y đứng bộ làm chủ trọn quyền và theo đều y hay biết thì đất ấy không bị đều chi bó buộc thiệt dầu ngày nay hay là ngày sau.

Vụ tra-cứu thi-hành y theo điều 367 của chỉ-dụ ngày 21 tháng bảy langsa 1925, có chỉ-dụ ngày 23 tháng mười một langsa năm 1926 sửa lại, và sẽ có luôn luôn trong ba tháng kể từ ngày đề trên sổ Công-văn nhựt-báo Nam-kỳ có ấn-hành lời cáo-thị nầy.

Người nào có cang-dự đặng phép nạp đơn cho quan Quản-thủ ký tên dưới đây mà ngăn cản việc xin cước bộ ấy, trong kỳ hạn ba tháng nói trước.

Người nào có cang-dự đặng phép khai cho quan Quản-thủ biết những đều chi mà mình tưởng là có ích đặng làm cho phù-hiệp, cũng làm cho đủ thêm, hoặc chống cải những đều nói trong đơn xin cước bộ, đã bài ra ở trước.

Chẳng nhận lời khai nào hoặc lời chống cải nào nạp sau ngày mười lăm tháng ba langsa năm Một ngàn chín trăm ba mươi chín 15 Mars 1939).

Làm tại Cholon, ngày mười lăm tháng Mười hai langsa, năm một ngàn chín trăm ba mươi tám

Quan Quản-thủ chủ-quyền điền-thổ:

Ký tên: J. ROLLIN

∴

Phòng việc tại Mytho

Cáo thị về đơn xin cước

Vào bộ điền-thổ quận Châu-thành, làng Nhị-bình, tổng Hưng-nhơn, tỉnh Mytho.

Từ số 19.706 tới số 19.708 của sổ biên thứ tự các điều lệ làm trước khi cước bộ

Theo đơn xin số 43 vô ngày 26 Octobre 1938 tên Monsieur Trương-minh-Chí làm nghề lục sự tòa sơ Mytho ngụ tại châu-thành Mytho nhà cửa tại châu-thành Mytho đường Dariès số 2, sanh tại châu-thành Cholon ngày 17 Février 1891, dân langsa là chồng của bà Đặng-thị-Bảy sanh tại Thái-bình (Tâyninh) ngày 6 Août 1900, vợ chồng có cưới hỏi theo phép, hôn thú bậc nhứt, làm tại châu-thành Mytho, ngày 6 Janvier 1921 có xin cước vào bộ điền-thổ tại quận Châu-thành, làng Nhị-bình, tổng Hưng-nhơn, tỉnh Mytho, nhiều sở đất ruộng ngoại châu-thành hiện là họa-đồ số:

1·—17 tờ thứ 6 đạt-thành đặng 8h.92a.60ca.
2·—26 tờ thứ 6 đạt-thành đặng 19h.26a.20ca.
3·—28 tờ thứ 6 đạt-thành đặng 13h 00a.00ca.

đạt-thành hết thảy là Bốn mươi mốt mẫu, mười tám sào, tám chục thước (41h.18a.80ca.) ở tại làng Nhị-bình (Mytho) cước trong địa-bộ làng Nhị-bình (Mytho) theo số 1882, 1487 và 2036.

Khai rằng đất ấy là của Trương-minh-Chí hưởng trọn quyền và theo đều y hay biết thì đất ấy không bị đều chi bó buộc thiệt dầu ngày nay hay là ngày sau.

Vụ tra-cứu thi-hành y theo điều 367 của chỉ dụ ngày 21 tháng bảy langsa năm 1925, mà có chỉ-dụ ngày 23 tháng mười một langsa năm 1926 sửa lại, và sẽ có luôn luôn trong ba tháng kể từ ngày đề sổ trong Công-văn nhựt-báo Namkỳ có ấn-hành lời cáo thị nầy.

Người nào có cang-dự đặng phép nạp đơn cho quan Quản-thủ ký tên dưới đây mà ngăn cản việc xin cước bộ ấy, trong kỳ-hạng ba tháng nói trước.

Người nào có cang-dự đặng phép khai cho quan Quản-thủ biết những đều chi mà mình tưởng là có ích đặng làm cho phù-hiệp cũng làm cho đủ thêm, hoặc chống cải những đều nói trong đơn xin cước bộ, đã bài ra ở trước.

Chẳng nhận lời khai nào hoặc lời chống cải nào nạp sau ngày Mười lăm tháng ba langsa, năm một ngàn chín trăm ba mươi chín (15 Mars 1939).

Làm tại Mytho, ngày mười lăm tháng chạp langsa năm một ngàn chín trăm ba mươi tám (15 Décembre 1938).

Quan Quản thủ chủ-quyền điền-thổ

Ký tên: CAVALIÉ

THUỘC-ĐỊA BỘ THƯỢNG-THƠ
CHÁNH-PHỦ ĐÔNG-PHÁP
Số 15.410, 15.411 và 15.412 của sổ biên thư tự các điều lệ làm trước khi cước bộ.

NHÀ-NƯỚC ĐẠI-PHÁP
TỰ-DO — BÌNH-ĐẲNG — BÁC-ÁI

THUỘC-ĐỊA NAM-KỲ

Sở quản-thủ chủ-quyền điền-thổ

Phòng việc tại CHOLON
124, đường Lý-thành-Nguyên

CHỈ-DỤ ngày 21 Juillet 1925 điều thứ 367

Cáo-thị về đơn xin cước

Vào bộ điền-thổ làng Mỹ-Long, tổng Phong-Nẫm, hạt Sadec

Theo đơn xin số 25 vô ngày 12 Juillet 1938, tên Nguyễn-thị-Quyên sanh năm 1878 tại làng Mỹ-Long (Sadec), ngụ tại làng Mỹ-Long, nghề làm ruộng, có chồng, dự thính và cho phép là Trần-văn-Hạnh, sanh năm 1867, giấy thuế thân số 609, có xin cước vào Bộ điền thổ tại làng Mỹ-Long, tổng Phong-Nẫm, hạt Sadec: 1· Một hiệu điền đạt thành 3h50a00c, tọa lạc tại làng Mỹ-Long, cước trong địa bộ làng theo số cũ 92, số mới 1039, số họa đồ 128 tờ thứ tư, và giáp ranh: Bắc: rạch ông Dung, Đông: đất số họa đồ 133, 132 và 131 (Đinh-tấn-Cường), 130 và 129 (Thiệu-văn-Đâu) và rạch Cầu, Nam: rạch Cầu, Tây: đất làng Mỹ-Long, và đất số họa đồ 127 (Làng Mỹ-Long); 2· Một hiệu điền đạt thành 2h54a72c, tọa lạc tại làng Mỹ-Long, cước trong địa bộ làng theo số cũ 532, số mới 1040; 3· Một hiệu vườn đạt thành 2h51a84c, tọa lạc tại làng Mỹ-Long, cước trong địa bộ theo số cũ 377, số mới 635a và 635b; hai hiệu đất sau đó bị một cái mương và con đường nhỏ xẻn ngang, và giáp ranh: Bắc: rạch cái Tắc và rạch Thông Lưu, Đông: Xẻo Tre và đất của Huỳnh-thị-Các, Tây: Sông Tiền giang (Fleuve Antérieur).

Khai rằng đất ấy là của Nguyễn-thị-Quyên làm chủ trọn quyền và theo đều y hay biết thì đất ấy không bị đều chi bó buộc thiệt dầu ngày nay hay là ngày sau, khác hơn mấy đều kể sau nầy:

Thế cho Hội Canh-Nông Sadec để bảo đảm số bạc một ngàn ba trăm đồng 1.300$00) chiếu theo tờ số 30 đề ngày 16 Janvier 1930.

Vụ tra-cứu thi-hành y theo điều 367 của chỉ-dụ ngày 21 tháng bảy Langsa năm 1925, có chỉ-dụ ngày 23 tháng mười một Langsa năm 1926 sửa lại, và sẽ có luôn luôn trong ba tháng kể từ ngày đề trên sổ Công-văn nhựt-báo Namkỳ có ấn-hành lời cáo thị nầy.

Người nào có cang dự đặng phép nạp đơn cho quan Quản-thủ ký tên dưới đây mà ngăn cản việc xin cước bộ ấy, trong kỳ-hạn ba tháng trước.

Người nào có cang-dự đặng phép khai cho quan Quản-thủ biết những đều chi mà mình tưởng là có ích đặng làm cho phù-hiệp cũng làm cho đủ thêm, hoặc chống cải những đều nói trong đơn xin cước bộ, đã bài ra ở trước.

Chẳng nhận lời khai nào hoặc lời chống cải nào nạp sau mười lăm tháng ba langsa năm một ngàn chín trăm ba mươi chín (15 Mars 1939).

Làm tại Cholon, mười lăm tháng chạp langsa năm một chín trăm ba mươi tám.

Quan Quản-thủ chủ-quyền điền-thổ

Ký tên: ROLLIN

∴

Phòng việc tại Mytho

Cáo-thị về đơn xin cước

Vào Bộ điền-thổ Quận Châu-thành. Làng Tân-hội-Đông, tổng Hưng-nhơn, tỉnh Mytho

Số 19705 của sổ biên thư-tự các điều-lệ làm trước khi cước bộ

Theo đơn xin số 43 vô ngày 26 Octobre 1938 Monsieur Truong-minh-Chí làm nghề lục sự tòa sơ Mytho ngụ tại Châu-thành Mytho nhà cửa tại Châu-thành Mytho, đường Dariès số 2, sanh tại Châu-thành Cholon ngày 17 Février 1891, dân langsa, là chồng của bà Đặng-thị-Bảy sanh tại Thái-bình (Tâyninh) ngày 6 Août 1900, vợ chồng có cưới hỏi theo phép hôn thú bậc nhứt làm tại Châu-thành Mytho ngày 6 janvier 1921, có xin cước vào Bộ điền-thổ tại quận Châu-thành. Làng Tân-hội-đông? Tổng Hưng-nhơn tỉnh Mytho, một sở đất ruộng ngoài Châu-thành hiện là họa đồ số 131 tờ thứ ba đạt-thành hết thảy là chín mẫu năm mươi sáu sào tám chục tước (9h. 56a. 80c.) ở tại làng Tân-hội-đông, tổng Hưng-nhơn, tỉnh Mytho, cước trong địa-bộ làng Tân-hội-đông (Mytho) theo số 876.

Khai rằng đất ấy là của Trương-minh-Chí hưởng trọn quyền và theo đều y hay biết thì đất ấy không bị đều chi bó buộc thiệt dầu ngày nay hay là ngày sau.

Vụ tra-cứu thi-hành y theo điều 367 của chỉ dụ ngày 21 tháng bảy langsa năm 1925, có chỉ-dụ ngày 23 tháng mười một langsa năm 1926 sửa lại, và sẽ có luôn luôn trong ba tháng, kể từ ngày đề trên sổ Công-văn nhựt-báo Namkỳ có ấn-hành lời cáo thị nầy.

Người nào có cang-dự đặng phép nạp đơn cho quan Quản-thủ ký tên dưới đây mà ngăn cản việc xin cước bộ ấy, trong kỳ-hạn ba tháng nói trước.

Người nào có cang-dự đặng phép khai cho quan Quản-thủ biết những đều chi mà mình tưởng là có ích đặng làm cho phù-hiệp cũng là cho đủ thêm, hoặc chống cải những đều nói trong đơn xin cước bộ, đã bài ra ở trước.

Chẳng nhận lời khai nào hoặc lời chống cải nào nạp sau ngày Mười lăm tháng ba langsa năm một ngàn chín trăm ba mươi chinh (15 Mars 1939).

Làm tại Mytho, ngày mười lăm tháng chạp langsa năm một ngàn chín trăm ba mươi tám (15 décembre 1938).

Quan Quản-thủ chủ-quyền điền-thổ

Ký tên: J.CAVALIÉ

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG-PHÁP

KỲ THỨ BA 1938

800.000 đồng chia làm 4 sê-ri 200.000 vé

mỗi vé một đồng

SÊ-RI THỨ NHỨT	SÊ-RI THỨ NHÌ
Từ số 000.000 đến 199.999	Từ số 200.000 đến 399.999
4.705 vé	4.705 vé
Xổ tại Hanôi	Xổ tại Hanôi
ngày 12 Octobre 1938	ngày 9 Novembre 1938
1 vé trúng 4.000$	1 vé trúng 4.000$
8 — — 1.000	8 — — 1.000
16 — — 500	16 — — 500
80 — — 100	80 — — 100
200 — — 50	200 — — 50
400 — — 25	400 — — 25
4.000 — — 10	4.000 — — 10

SÊ-RI THỨ BA	SÊ-RI THỨ TƯ
Từ số 400.000 đến 599.999	Từ số 600.000 đến 799.999
4.705 vé	4.705 vé
Xổ tại Hanôi	Xổ tại Hanôi
ngày 7 Décembre 1938	ngày 4 Janvier 1939
1 vé trúng 4.000$	1 vé trúng 1.000$
8 — — 1.000	8 — — 1.000
16 — — 500	16 — — 500
80 — — 100	80 — — 100
200 — — 50	200 — — 50
400 — — 25	100 — — 25
4.000 — — 10	1.000 — — 10

BỐN SỐ LỚN chung cho bốn sê-ri Xổ tại HANÔI Ngày 4 Janvier 1939	
1 vé trúng	60.000$
1 — —	30.000
2 — —	6.000

Có 52 lô an ủi 500$ để cho những vé chỉ sai vé trúng lô độc đắc một con số, còn các con số khác đều phải y nguyên và đúng thứ tự. Thí dụ số 275.506 trúng lô độc đắc, những số 375.506, 285.506, 275.108, vân vân... thì được lô an ủi 500$.

Những vé hoặc trúng hay không trúng vé bốn kỳ xổ của bốn bộ đều được dự vào cuộc xổ chung lấy 4 lô lớn và lô an ủi.

Sách rất hữu ích

Ông Nguyễn-văn-Hoanh, giúp việc lâu năm nơi quan Chưởng-khế Saigon, đang in tại Imprimerie ông Nguyễn-văn-Của, 57 Rue Lucien Mossard Saigon, một quyển sách rất có giá-trị và rất hữu-ích cho các nhà nghiệp-chủ trong khi hữu-sự cần dùng đến, và cho hương-chức đương-niên hành-chánh trong sự nhận thị các tờ khế.

Ông Nguyễn-văn-Hoanh chẳng nệ tài sơ ra công tìm tòi trong ba đạo chỉ-dụ đề ngày 21 Juillet 1925, nói về sở Quản-thủ Điền-thổ (Conservation de la Propriété Foncière) cải-quảng những đất ruộng; 30 Mai 1932, sửa lại chỉ-dụ ngày 3 Octobre 1883, nói về sự hội hôn-tộc của trẻ thơ và 24 Avril 1934, nói về sự ộp-bộ, cầm-cố, mà soạn thành cuốn sách ký tựa đề là:

TỪ-HÀN TẬN-SOẠN

có đủ mẫu thức các sắc tờ khế như là tờ bán đấu giá nơi làng, tờ tổng-chỉ, mua bán, cầm-cố, chia cho mãi-lại-thục, hồi thục, chuyển-thục, hội bốn tộc và các tờ khác, v. v... đặc để rất làm công phu, chưa từng thấy được như cuốn sách nầy, mỗi tờ đều có giải nghĩa phải làm sao cho đúng theo luật, hiện nay đương dùng.

Sách in thật đẹp giấy tốt bìa dày mà giá có một đồng bạc một quyển. In lần đầu có một ngàn quyển, vậy ai muốn mua xin gởi thơ mau mau cho tác-giả.

Mỗi quyển .... 1$00
Tiền gởi 0.20
Cộng 1$20

Xin gởi thơ và mandat
M. NGUYỄN-VĂN-HOANH
97 Rue Pellerin, 970-i-SAIG

HO SỔ MŨI, HO CÓ ĐỜM

Như bị trái cân nặng đè trên ngực!

Hỡi các người khổ sở về bệnh đau phổi, bệnh ho ra đờm, bệnh hen! Nhìn người này mà xem, chẳ khác gì các người soi gương vậy.

Chỉ có thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" làm các người chóng bớt đau được thôi. Ai ai cũng bảo rằng chữa bệnh các người, dùng thuốc đó rất thần hiệu.

Ông Louis Moffre (15, rue du Chemin-de-Fer, à Gagny, S.-et-O.) trước bị bệnh đau phổi, bệnh ông ta mắc phải trong khi đánh trận, có viết: « Từ lúc bắt đầu phát lạnh tôi ho cả ngày; nhọc cả người và như sẽ ngực ra được. Tôi nghe như gió thổi trong phổi, cứ tưởng như gần bị chết ngạt, lúc khác ra đờm song mới được yên.

« Một người bạn khuyên tôi uống thuốc ngọt xi-rô Vosges, thật uống thuốc đó tốt quá, ngay lúc đầu tôi được bớt ngay. Bệnh ho nguôi đi, tôi mới ngủ yên được. »

Vậy nếu các người mắc bệnh ho sổ mũi, bệnh đau phổi kinh niên, bệnh hen, nhọc nhằn, tưởng như bị ngạt và trong ngực nghe như gió thổi, hay là bị ho ra đờm luôn luôn: Cứ uống thuốc ngọt hiệu «Vosges Cazé», thuốc đó làm cho các người lại đi lại vui vẻ được như người vậy.

Sirop-Vosges Cazé

Bán tại các hiệu bào chế, đại lý tại hiệu: CAZÉ, Pharm. ..., Avenue de Châtillon, Paris

Nouvelle formule médicale

POUR LA
PRÉSERVATION DES YEUX
ET CONTRE LEUR
INFLAMMATION

GOUTTES POUR LES YEUX
OPTYRE

ANTISEPTIQUES ASTRINGENTES DÉCONGESTIVES

CONTRE LES EFFETS NOCIFS DES VENTS DESSÉCHANTS POUSSIÈRES MICROBIENNES GRANDE LUMIÈRE, ETC.

Conjonctivites simples
Petites lésions de la Cornée
Inflammation des Paupières, etc.

En vente dans toutes les Pharmacies

Dầu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG là một thứ dầu bá chứng, trị bịnh như thần: nhứt là bình cảm mạo tứ thời; hoặc là nhứt đầu đau bụng hoặc xây xẩm mặt mày; hoặc tức rang nơi ngực, trong uống ngoài thoa, hết trong chớp mắt

Khảo cứu về Học-thuyết của Môn-Đồ đức Khổng-Tử

(Tiếp theo)

Một cách lễ-nghi phiền phức nói về đạo con thờ cha mẹ, vừa kể ra trên kia, khác nào như kiểu-cách của các vai-tuồng ở trên sân-khấu, thành ra bắt người con phải y rập làm theo, mất cả cái chơn-ý về đạo hiếu. Ông Tăng-tử nói đạo hiếu có ba cách, mà người đời sau thi nhớ được một cách rất hạ-dàng, là cách dụng công về sự nuôi nấng; thậm chí bịa-đặt ra câu chuyện, ông Vương Tường gặp trời mùa đông động giá, tìm không ra cá để nuôi mẹ, bèn cả để nằm nơi ngủ trên giá, chực bắt cá chép sống đem về nuôi mẹ văn văn, những câu chuyện kỳ khôi ấy, có người tin lấy làm thật, lấy làm nghĩa-vụ người hiếu-tử phải làm như thế, thành ra sai lầm cái chánh-nghĩa về đạo hiếu.

Về lối nhân sanh-triết học của Đức-Khổng, tuy thuộc về phương-diện luân lý, tuy chú trọng về đạo quân-thần, phụ-tử, phu-phụ, nhưng ngài không hề chỉ dùng một chữ hiếu mà bao quát tất cả luân lý, đến đời sau Học-trò ngài thì lại cho rằng: trong nhân-luân chỉ có một luân cha con là rất thân thiết hơn, vì vậy, mới cách ngoại chú ý về luân phụ-tử, như trong sách Hiếu kinh nói rằng: « đạo cha con là thuộc về thiên-tính . . . cho nên người nào không yêu nghĩa thân mình mà yêu người khác, gọi là trái với đạo đức; người nào không kính nghĩa thân mình mà kính người khác, gọi là trái với lễ-nghĩa, ông Hữu-tử nói rằng: « người quân-tử trọng về chỗ căn-bản, lập được căn bản thì đạo mới sanh, mà hiếu-đễ là cái căn-bản làm nhân vậy »

Khổng-giáo nói về đạo nhân, rất trọng về lẽ Thân thân có thứ bậc, và rất trọng về lẽ suy-ân, cho nên mới lấy hiếu-đễ làm căn bản đạo nhân, nghĩa là muốn cho người đời trước do chỗ căn bản ấy rồi sẽ suy lần lòng làm nhân ra đối với đời vậy; nhân là gì? tức là đạo làm người đối với loài người; về sau lại tiến lên một từng nữa, cho tất cả luân-lý đều bao quát ở trong chữ hiếu, không nói rằng người cần phải làm người nên thế nào, mà lại nói rằng người cần phải làm đấng Hiếu-tử nên thế nào; xét như trên kia dẫn lời ông Tăng tử nói rằng «ra trận giặc không có dõng khí và ở với bạn hữu không tín, văn văn, sao ông không nói rằng vì lẽ làm người phải hết đạo làm người cho nên ra trận giặc phải có dõng-khí, và ở với bạn hữu phải tín; mà ông chỉ nói rằng vì lẽ cần làm cho thành một người hiếu tử nên phải như thế như thế, những lối khu biệt ấy trong nhơn-sanh triết học-Sử thật rất là quan-hệ vậy.

Đức-khổng ngài tuy chú trọng về cái luân-lý có quan hệ với cá nhơn, nhưng ngài lại xướng ra một đạo nhân là cái đạo làm người phải hết cái nghĩa vụ làm người để làm ra một bậc « thành-nhơn » cho nên ngài dạy rằng: « ăn ở cho nghiêm giữ việc cho kính, giao tiếp với người cho trung, ấy là nhân » ấy là cái lẽ làm người mà chính là cái lối nhân-sanh triết-học về đạo nhơn đó, còn như lối nhơn sanh triết học về đạo hiếu thì khác thế; xem những học-thuyết trong thiên Tế nghĩa và sách Hiếu-kinh, tỏ rõ ràng không thừa nhận con người đời có được tư cách cá nhơn, mình không phải là mình, chẳng qua một đứa con của cha mẹ mình đó, vậy cho nên nói rằng: « cái thân của mình là cái di-thể của cha mẹ » lại nói rằng « mình vóc tóc da chịu của cha mẹ » v. v.; mình không phải là mình, chỉ là cái di-thể của cha mẹ, cho nên các hăn ở không nghiêm trang, thờ vua không trung, ra trận giặc không có dõng-chí, đều là có tội với cha mẹ, tức là không phải một người hiếu-tử, trong sách Hiếu-kinh nói về những cách làm bậc Thiên-tử, chư Hầu, khanh, Đại-phu sĩ và thứ nhân, nên làm thế nào thế nào, không nói rằng làm bậc Thiên tử hoặc chư hầu, hoặc khanh Đại-phu, hoặc sĩ thứ nhân, nếu không làm như thế thì không hết đạo làm người, mà lại nói rằng làm người nếu cần cho thành ra người hiếu-tử, mà không làm được như thế như thế, thì không hết đạo hiếu, và có lỗi với cha mẹ mình, nói tóm lại, cái nhơn sanh triết học về đạo hiếu thì con người đời không cứ ở cái địa vị gì, làm công việc gì, cốt phải nhớ rằng: ta đây làm Thiên-Tử chư-hầu hay là khanh Đại-phu và sĩ Thứ nhơn mặc dầu, ta không phải là ta-chính là một người con của cha mẹ ta làm những địa vị ấy vậy

SONG BÌNH SAO-LỤC

Còn nữa

HỒN THƠ

Điều Dương văn Thảo tiên sanh

Hoạ vận của Nguyễn phi Hồng

Phúc chút vui thân giả cõi đời,
Đau lòng tử biệt lắm ai ơi
Linh hồn lìn sĩ vui dong ruổi,
Giọt lệ thê nhi chất cạn vơi
Nhà giảng bạt hình người phước thiện.
Sân trình khuất bóng phách! anh tới!
Trăm năm sự nghiệp đành chôn lấp. . . .
Trả lại non sông mối đạo trời.

Phạm-học-Xá

∴

Đóa hoa sen

Hoạ vận bài của ông Lê-trung-Hàng

Tùy thích lêu diêu chốn ruộng đồng,
Lục tri xuân-hạ chỉ thu đông.
Lánh nơi Cảnh-thủ tầm nhơn lý.
Xa chốn phồn-ba tránh bụi hồng.
Chín hạ nắng ung khôn nề mặt,
Ba đông tuyết bủa chả nao lòng.
Bợn nhơ chi nhiễm màu châu ngọc
Giả ngoại an nhàn vì biển sông.

Nguyễn-trung-Chánh

∴

Tự thuật

Rèn lòng tin thiện rạng như gương,
Trung chánh hằng toan giữ đạo thường.
Nghiệp giữ Kỳ-Hoàng lòng phô lễ
Đạo truyền Khổng Mạnh thú văn chương.
Cầm, kỳ, thi, họa, là an-lạc
Canh, độc, ngư, tiều, ấy nghĩa-phương!
Diệc địa tùy thời mà xử thế.
Hi, Hiền, học thánh nối thơ hương.

Nguyễn-trung-Chánh

∴

Tặng ông Lê-trung Hằng

ám thấp chủ đề: Thế-giới chiến tranh

Liên hườn thập thủ của tiên-sanh.
Thế giới lô hay cuộc chiến tranh.
Mạnh yếu hơn hèn lời tỏ rõ
Vui buồn, thắng bại ngỏ phân minh,
Tài tình trích cú nên tao nhã
Học thức tầm chương đã rõ rành.
Bốn biển năm châu thâu thập lập,
Thi đề biên lục có công trình.

Nguyễn-trung-Chánh

∴

Đêm không trăng

Dưới trên lặn lẽ cảnh như tờ . . . .
Mờ mịt trời mây gió phất phơ . . .
Nhấp nhán đèn ma sau khóm mả.
Mập mờ lửa đóm trước đầu bờ
Tiếng chuông bảo bạn hơi buồn bã.
Ngọn đuốc đưa ai bóng tỏ mờ?
Cung quảng chị Hằng sau vắng tá?
Để ta những chạnh tấm lòng thơ.

Hồng-Việt.

Vịnh nhơn vật đám-dơi

Hoạ vận ông Nguyễn-trung-Chánh

Đổi thay hồn trước gọi là sung.
Thi sĩ nghĩ sao nói rằng rồng?
Nương giựu nào ai quên cảnh thỏ?,
Ăn rau mấy kẻ phụ sương phong?
Đồ tượng có khắp đều ba xứ,
Đạo tặc không riêng ở một phương.
Những lẽ khen chê là miệng thế.
Trái lại nên mới tỏ đôi hàng.

Phạm-học-Xá.
ancien Biện làng Tân-Duyệt

SÁCH CẦN ÍCH

Ấy là bộ « DÂN LUẬT NAM KỲ » cần kíp cho mỗi gia-đình dân Nam-Kỳ, Hanoi, Hải-phòng và Tourane, có lời tựa khen tặng của trạng sư Trịnh đình Thảo, được lời khen ngợi khuyến khích của quan Thống-đốc, vị chủ, tịch Quản-hạt nghị-viện, quan Đốc lý Saigon, vị trạng-sư như quí ông Kim, Nhường v.v.. của vị quản hạt nghị-viên như quí ông Dược, Dr Lachevrotière v. v. Chỉ đủ mọi văn-đề thuộc về « người » (hộ tịch, việc đi ra, chỗ trú ở, việc cha con, việc vợ chồng việc giá thú, việc ly hôn, v. v. và tài sản « quyền sở hữu chủ và các quyền khác, việc di-sản, việc chúc thơ việc khế ước và nghĩa vụ v.v. » rất đúng với Pháp luật và án lệ đương hành. In kỹ nhì tại nhà in tây Testelin rất khéo có bỏ chữ rất chắc [illegible]. Mặc dầu giá giấy và giá in gia bội, bộ sách DÂN LUẬT NAM-KỲ trên [illegible] trang mà chỉ bán 1p,20, cước 0p.[illegible] Xin chư tôn hãy gởi thơ mua ngay [illegible] tác giả kèm [illegible] theo. [illegible] ít lắm, chậm bước thì không có sách, mất một cái địa-bàn [illegible] quí vô giá của gia đình. Nên gởi mua nơi tác giả: ông PHAN-VĂN-THIẾT, Cử Nhơn-Luật, Pháp-luật Cố-vấn, N 48 Rue Aviateur Garros à Saigon.-

Mỗi lần hỏi một việc tại Phòng-văn ông Phan-van-Thiết tốn 5 đồng, ngoài ra có cần làm đơn, trạng, [illegible] đoán v. v... thì tốn thêm từ 10 cho tới 100 trăm tùy việc khó dễ.

TẬN TÂM VÀ KÍN NHIỆM

Hưu hoạ

« Đầm » cảnh không vui cũng chẳng sung,
Mấy trăm dân khổ giống tiên rồng!
Luôn bờ lướt buội vừa no sống
Cuốc bầm cày sâu há phỉ phong?
Mưu lợi người giàu tìm đủ cách,
Cơ hàn kẻ khó hết sanh phương.
Chùa chiền đình miễu là ngôi thứ!
Phân biệt làng, dân biết mấy hàng?!

Hồng-Việt.

∴

Phiêu lưu

Lỡ bước sinh viên trở lộn về;
Ra thân phiêu bạc nghĩ buồn ghê!
Đời ta chỉ muốn làm đau khổ,
Nên mãi phiêu lưu chẳng muốn về!

∴

Tiếng nhạn kêu sương rất thảm sầu,
Vô tình lụy nhỏ ướt dầm bâu.
Thảm nào bằng thảm đời phiêu bạc,
Ôi! khách phiêu linh chịu dãi dầu.

∴

Chạnh niềm thân thế lụy tuôn rơi,
Đau khổ lòng ta, thấu hởi trời.
Hai chín xuân xanh đầy ước vọng
Trăm đều hạnh phúc ở đâu nơi.

∴

Mà phải ra thân chịu dãi dầu,
Nghe theo tiếng gọi chốn ngàn dâu.
Tâm đều hạnh phúc dường phiêu bạc;
— Hãy đếm giùm ta chuỗi lệ sầu!

∴

Như thế là sao một chuỗi ngày,
Của dường học vấn, bước tương lai,
Là bao nhiêu lệ sầu phiêu bạc
Là giết thời gian với những ngày . . .

∴

Những ngày sống cạnh bạn yêu đương
Khắn khít vì chưng bước một đường
An ủi với nhau bằng những giọng
Lời thơ rung động thật du dương

Huỳnh-Long.

Cổ thi quốc-âm

CỦA SOẠN GIẢ BỘ SÁCH

Nhứt thiên thẩm phương

Tặng bổn báo

(Tiếp theo)

III

Bán than

Một gánh còn khôn quảy tách ngàn
Hỏi rằng: gì đó? Dạ rằng: than
Đói no miễn đặng đồng tiền tốt,
Hơn thiệt nài bao gốc củi tàn
Muốn giữ lửa hương cho vẹn kiếp,
Thử xem vàng đá có dền gan
Toan từ nhem nhuốc thay nghề khác.
Lại sợ trời kia lắm kẻ hàng (1)

Trần-khánh-Dư

(1) Hàng: Lanh.

Dẫn tích: Bài nầy ông Trần-khánh-Dư làm trong lúc bị cách chức quan, về quê chuyên nghề đốn củi bán than. Một hôm gặp vua Trần-nhơn-Tôn đi huyện ngang kêu lại hỏi, ông bèn ứng khẩu nên thơ. Vua nghe động lòng bèn cho phục chức lại.

∴

Câu cá

Lỗi phải thây ai chẳng lụy cầu.
Sào bằng thong thả một cần câu.
Dòng ngân bủa lưới dầu trưa sớm,
Đáy bích giềng tơ mặc tóm thâu.
Dựa bải Nghiêm-Lăng chờ bỉ thái (1)
Neo gành Lữ-Vọng nhắp công hầu(2)
Giang sơn thế để mình là thợ,
Sanh sát quyền ta thế biết đâu.

Phan-văn-Trị

Giải nghĩa:

(1) Nghiêm-tử-Lăng đời Đông-hán ẩn dật câu cá mà chơ thời.

(2) Lữ-Vọng là người câu cá nơi sông Vị-Thủy mà chờ vận đến.

∴

Đá gà

Đôi đường chưa được chắc cùng không,
Trăm họ ngày tròn mỏi mắt trông.
Một trận quyết đền ơn tấm mẳn,
Hai người đừng ngại nhằm xương lông.
Rủi may đà có người nhang khói (1)
Khuya sớm cho an chủ ẩm bồng.
Lừng lẫy lấy danh trong mấy nước,
Làm sao năm đức (2) giữ cho ròng.

Vô-danh-Thi.

Giải nghĩa

(1) Đá gà thường dung nhang đốt tại trường để phân độ.

(2) Năm đức của con gà là: văn, võ, nhơn, dong, tín.

(soạn giả giữ bản quyền)

IV

26. Ký giữ bạn nhà nông

Tôi thì giáo dục bậc canh nông
Nghề nghiệp tuy riêng chí vẫn đồng
Gió Á mưa Âu tôi chẳng quản,
Tình nhà nợ nước bác đâu không.
Dắt điều sĩ tử tôi ra sức,
Vun xới điền viên bác gắng công
Mơi tới võ đài tôi với bác,
Làm cho rạng mặt cháo con rồng.

∴

Phần thứ nhì)

Về tứ đổ tường

27 Giới tửu

Vật chi làm loạn tánh người ta;
Rượu độc vì men bở nóng già.
Ba chén xỉnh xoàng quên phải quấy.
Một bầu xửng vửng mặc kêu la
Nỏi lành sanh dữ hăn hơn cọp (1)
Làm nhỏ pha to đọc quá tà.
Cớ tập mà quen e khó bỏ,
Có ngày nhiễm gió ắt ra ma

Vô danh Thi

Giải nghĩa

(1) Tục-ngữ câu: Tửu nhập lâm như hổ nhập lâm. (Rượu vào lòng như cọp vào rừng).

∴

28 Giới Sắc!

Lầu xanh chửa đội biết, bao nhiêu
Khuyên chớ lơi tiên vướng bịnh nhiều
Mày liễu mặt hoa tươi quá ngọc
Môi son má phấn dữ hơn yếu
Mua cười hết sức tiền thêm nát
Chạy thuốc không phương mạng phải liều.
Sóng sắc xưa nay cao mấy trượng (1)
Giữ gìn lèo lái kẻo thuyền xiêu

Vô danh Thi

Gải nghĩa

(1) Sách có câu: sắc bất ba đào dị nịch nhơn (sắc không phải lượng sóng mà để đắm người).

29 Giới tài

Tuy rằng đồ bác thật tham tài
Cờ bạc làm giàu có mấy ai(1)
Lưng túc hiểu tay treo sợi luộc.
Mắt yêu hiếm kẻ vác đèn chai (2).
Phước mai khỏi bị tàu tuần bắt
Hoạ tới không ngăn chủ nợ xài.
Đến đổi anh hùng ra hạ tiện (3)
Ham vui chịu lận tiếng dòn dai.

Giải nghĩa

(1) Sách có câu: Hoạnh tài bất phú của hoạnh tài chẳng giàu).

(2) Hết mê cờ bạc con: yêu lương tâm lúc, (một hai ba bốn).

(3) Có câu: anh hùng vương tới ra vến hạ phú quí lần rồi phải khó khăn

(còn nữa)

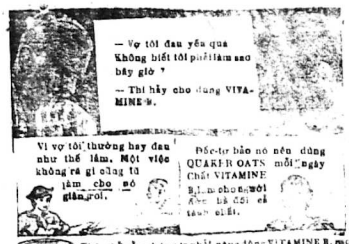

Thân thể của chúng ta phải nhờ dùng VITAMINE B mỗi ngày, chẳng đáng để đâu, bởi vì chẳng có nó thì con người hay sanh nhiều chứng bịnh như : mất ngủ, bồn chồn, ăn mất ngon. QUAKER OATS có nhiều rất bổ VITAMINE B, bởi thế nó là vật rất cần thiết cho mỗi người.

QUAKER OATS

Giữ lấy vỏ thùng để lấy 10 tablets để dùng vô tiền

CÓ BÁN TẠI NHÀ IN NGUYỄN-VĂN-CỦA

Manuel de l'infirmier

của ông

NGUYỄN-VĂN-HẢI

MÉDECIN INSPECTEUR DES CAMPS

Giá mỗi cuốn 2$50

DOCTEUR NG.-TẤN-ĐỐM

De la Faculté de Médecine de Paris

Spécialiste des maladies des Poumons

Chuyên môn trị các bịnh phổi

Có máy chiếu điện rọi phổi

Saigon : 63 Rue Mac Mahon : Saigon

Téléphone : 20.652

MỞ COI MẠCH :

SỚM MAI : 8 giờ tới 12 giờ

CHIỀU : 3 giờ tới 6 giờ

Ai muốn đăng thuốc hay mới, hãy đến hỏi ở Ai muốn có người bán - chạy (hãy hỏi) cũng, các toa thuốc của các quán Đông tây

VẬY XIN QUÍ VỊ ĐẾN TẠI :

pharmacie franco-asiatique

PHÁP-Á DƯỢC PHÒNG

Rue des Marins, 219 — CHOLON

Tại đó có ông **PHẠM-HỮU-HẠNH** chứt tăng Bào chế-sư, tiếp rước quí vị một cách mau-mắn và vui-vẻ.

Thuốc mới và tốt nhứt-hạng, giá lại rẻ.

Quí vị ở Lục-Tỉnh gởi thư đến mua thuốc, thì chẳng thì sẵn lòng thi hành, giá thuốc tính sự lại mười phần lại không tính tiền chuyển phí

Thi số-học Pháp-Việt

(Certificat d'Etudes Primaires F. I.)

Trường Chấn-Thanh tại Saigon có **54** trò thi đậu cả thảy

Coi tên họ và quê quán đăng trong Lục-Tỉnh ra ngày thứ ba 21 Juin 1938 trang 2.

Trường Chấn-Thanh dạy đủ tất cả các lớp từ Cours Enfantin cho đến Quatrième année

Trường Chấn-Thanh có lớp dạy cho học sinh thi Brevet Elémentaire và Diplôme E.P.S. kỳ nhì (26 session)

Ngày tựu trường : *1er Août 1938*

Muốn rõ điều lệ xin do nơi :

M. PHAN-BÁ-LÂN

Directeur de l'Institution CHẤN-THANH

1-15 entrée 54 Marchaise

54-12 rue Marchaise

Saigon

HÃNG BẢO-KÊ

HIỆU

La Providence et L'Industrielle du Nord

ÔNG BOY-LANDRY

Làm Đại-lý 17, Place du Théâtre, 17 -:- SAIGON

Hãng Bảo-kê nầy chuyên lo bảo-kê cho những xe hơi, nhà cửa, phố và hàng hóa cho anh em. Những người ở Saigon, Cholon hoặc ở trong Lục-tỉnh mà chịu bảo-kê với hãng nầy, nếu gặp lúc rủi ro hư hại việc gì, thì hãng sẽ bồi thường một cách rất mau lẹ vô cùng. Xin anh em lưu-ý

PHARMACIE PRINCIPALE

IODÉKÉ

MANGANÉSIEN

THÀNH NĂM 1933

ĐÃ GÂY ĐƯỢC

THỨ THUỐC HAY NHẤT

PHARMACIE PELLERIN

93, Rue Pellerin

DOCTEUR **PHẠM-V-ĐỐ**

Téléphone : 20.812

Mỗi Tối Ngày

Bình đau bà, con nít

Bình phong, anh và vắn

Bịnh kiến (Rougeous X) Chạy điện (Diathermie)

Phòng riêng cho bịnh

Người đến nằm riêng nơi người mới phòng

NHÀ MỔ TỐI TÂN

GIỜ COI BỊNH Sáng 8 tới 11 giờ

Chiều 2 tới 6 giờ

Khi có SIMONE thức dậy...

Người có đi có về sáng lắng lúc khi tươi mát nhỏ, bởi vì chiều hôm qua có đã rửa mặt theo cách vệ-sinh suốt đêm dù mặt có đều đặng sạch sẽ kỹ lưỡng đã nghĩ người có thể làm cho trở người lại ta nhờ có tuổi lại các hoàng dạy bảo dùng kem vệ sinh hay

CHÍNH SIMONE

Cũng như lúc đang cơm với các bạn, cô Simone muốn cho thêm duyên nên lựa rồng một thứ kem luôn luôn tốt đẹp và quyến cô một các mặt mịn

CHÍNH SIMONE MAT

Chẳng nào đứa trẻ đã lớn lên

Mà sữa không đủ cho nó dùng

Thì nhất định cho ăn bột sữa

NESTLÉ

HIỆU

CON CHIM

là một thứ vật thực lành, bổ và dễ tiêu hóa

Hãng NESTLÉ số 35 đường Mac-Mahon có sách dạy nuôi dưỡng con nít chữ quốc ngữ của bác-sĩ Vidal, quí Bà quí Cô muốn dùng xin hỏi tại hãng sẽ gởi tặng

---

BỊ BỚN LÁM CHI!

nếu không sợ

nguy hiểm gì mà

tránh khỏi sự đau đớn.

ASPIRINE USINES DU RHONE

trong những đặc hiệu

NHỨC ĐẦU

ĐAU ỐC

ĐAU RĂNG

ĐAU BỤNG DỤC

vì con làm cho thân thể khỏe mạnh ra.

Đại thuốc

ASPIRINE USINES DU RHONE

thì mới có đúng thuốc trong sách, không lo hàng giả, ngăn ngừa

---

NGUYỄN-VĂN-ĐỘC

KỸ-NGHỆ

Suối đờn và khăn đen

(Gare, Binh-chánh par Lathiên)

Tôi chuyên làm những khăn đặt riêng tùy theo ý mỗi ông, vậy xin quí ông vui lòng viết thơ rồi rồ mấy lớc và lấy nhỉ, tôi sẽ làm y theo gởi lại cách lãnh hóa giao ngân tiền gởi tới chịu.

Con quí ông ở gần xin mời đến nhà trước xem mẫu đờn của đang thân tôi sáng tạo kể 1904 xem là còn kêu, xin cửa đề bằng khẩn vững ý.

Khăn kiểu mới bước và nhiều gió từ 6 lớp sắp xuống, giá 5$00

Khăn lem kiểu tim dán bông và nhiều gió lớp cổng từ 7 lớp sắp xuống giá... 3.50

Khăn ở trông mềm bông và nhiều gió từ 7 lớp sắp xuống giá... 2.50

(Đại-lý) M. Trần (Meilleur prix) à gare Dakao

C. M. Hồng-Ngọc Tailleur à marché Gò-đầu-hạ.

M. Kinh Tailleur Tânphước khánh à (Thudaumột).

---

clinique médicale

Góc đường Maréchal Albert Ier tại Dakao Saigon

Téléphone : N. 255

DOCTEUR **Phạm-tấn-Thiệt**

Ex-collaborateur de l'hôpital de Paris

Ancien médecin-major de 2e classe de l'armée française

Médecine générale et spéciale

Maladies des femmes et des enfants

Accouchement

Consultations gratuites pour les pauvres

Đã làm cho thân thể khỏe mạnh

Đau bụng, bình đau đàn bà, bình đau con nít, bình đau xương, bình đau bao tử, bình đau

---

Muốn làm đèn Néon

(thứ dùng nơi rạp hát Bóng và những hiệu buôn lớn)

vẽ quảng-cáo

bán hiện

ở trong phòng

ở các đàm vỗ

do nơi hãng

STANDARD NÉON LIGHT

95 bis rue Lagrandière

Téléphone 20425 -:- SAIGON

Dùng toàn đồ Hoàng Kỳ Có bảo kiết

Đã làm cho *Poinard et Veyret*, *Chère Parfait*, *Pharmacie de Dakao*

Đọc báo mà không đọc tờ « Nông-Công thương » là người chưa từng đọc báo

MỚI LẠI

Đĩa BÉKA

Ái-tử

Vọng cổ nhịp 16

J. Keller, Importation

72 rue Mac-Mahon

Pulmocid là thứ thuốc trị ho lao rất công hiệu

PULMOCID A 1$50

PULMOCID B 2$00

Có bán tại các nhà thuốc Tây

Hãy tại Grande Pharmacie de France, Rue ... Nên lấy mắt tâm chương trình Pulmocid ... những bịnh ho.

N° 65

Nhị-thiên-Đường

Trân-châu-phấn

Thứ phấn nầy nhà thuốc Nhị-thiên-đường đã hết lòng chế luyện, sạch sẽ dị thường, để trị con nít bị bịnh hỏa thương, hoặc ngoài da ngứa ngáy, hoặc bị say gái lở dạ; phải mau dùng phấn nầy mà thoa thì ắt hết liền.

Bất luận nam phụ lão ấu, hễ dùng nó mà thoa cùng hết mình mấy mặt mày thì lại càng tốt lắm. Những người hôi nách, cứ lấy phấn nầy mà thoa vào nách cho thường cùng hết hôi.

Cứ gởi thơ cho nhà thuốc :

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

47, rue de Canton, 47

CHOLON

N. B. — Chư-tôn hay nhớ trong mỗi thứ thuốc, bất luận là thứ nào đều có gói theo một cái toa, để nói chứng bịnh và chỉ cách dùng rất là rành rẽ.

Dầu Nhị-Thiên-Đường

Khắp trong thiên hạ đều dùng dầu Nhị-Thiên-Đường. Vì nó ... sức thuốc mạnh, có thể cứu người mau lẹ, không có thứ dầu nào sánh kịp, ấy là một thứ dầu chuyên trị bổ chứng, công hiệu như thần.

Pháp-Quốc Dại-Dược-Phòng

111-118, đường Catinat — Saigon

Nhà thuốc rộng lớn hơn hết, và kim thời hơn hết trong cõi Đông Pháp. Công-cuộc mua bán sắp đặt khéo leo thành ra một nhà thuốc đứng vào hạng nhứt trong các đại dược phòng.

Hồn được phòng chỉ bán rõng các thứ thuốc men hàng hoa, tốt nhứt hạng, vì chỉ mua trữ rõng — những hiệu thuốc danh tiếng nhứt bên Pháp và của ngoại-bang.

ĐẠI PHÁP CỘNG-HÒA DÂN-QUỐC
Tự-do — Bình-đẳng — Đồng-bào

ĐÔNG-PHÁP

Nam-kỳ Thông-đốc

TỈNH RACHGIA

YÊT-THỊ. — *Đơn xin khẩn mượn đất Nhà-nước 18 năm.*

Tên họ, nghề nghiệp và chỗ ở người xin	Chỗ tọa lạc số đất	Số miếng đất	Số tờ hoa đồ	Số sào mẫu	Nộc bờ
Mme Lê-thị-Quyên	Phi-thông	45me	3eme	1.00 00	khẩn ruộng
M. Trần văn-Mao ở Phi-thông (Rach-gia)	id.	13me	3eme	1.00 00	mười 18 năm

VIỆC TRANH CẠN VÀ KÊU NẢI

Chiếu theo thể-lệ điều 11 và 13 nghị-định ngày 13 Juin 1929, ai có tranh cản điều chi thì nội trong kỳ hai tháng kể từ ngày dán yết thị nầy, phải làm đơn nạp cho quan Tham-biện chủ tỉnh Rachgia.

A Rachgia, le 7 Novembre 1938
L'Administrateur Chef de Province
Signé : ILLISIBLE

Vu pour affichage :
Saigon, le 22 Novembre 1938
P. le Directeur des Bureaux du Gouvernement
P. le Chef du 4e Bureau :
Signé : ILLISIBLE.

SÁCH CẦN ÍCH

Ấy là bộ « DÂN LUẬT NAM KỲ » cần kíp cho mỗi gia-đình dân Nam-kỳ, Hanoi, Hải-phòng và Tourane, có sổ tra khảo lắng ở ... trang sự chuẩn khiến của quan Thống-đốc, vị chủ tỉnh Quan-hàt nghị-viên, quan thầy Sài-gòn, và trang sự nhà quí ông, kim, hương, ... các vị quản hạt nghị viên ... Đông Dược, Dược Lacture ... Chỉ đó mới vẫn đề thiết yếu ... tích, việc đi xa, chỗ lụy nợ, việc ma con, việc vợ chồng ... thù, việc ly hôn, v.v. và tài sản ... hôn chủ và các quyền khác, việc di-sản, việc chức thu việc khế ước và ngôn vụ v.v. rất đúng với Pháp luật và ... đương bảo, lo kẻ chi tại nhà in ... Testrin rất khéo có bìa ... đẹp, giá 10 ... bán, bổ sách. Đây là LUẬT NAM-KỲ trên 300 trang mà chỉ bán 1p.50, cước ấp 10. Xin ... hãy gởi thơ mua ngay nơi tác giả kèm mandat gia tiền ... 50 lên ... thì không có sách, mất mới cái đi, bảo chỉ ... quí vị gia đình ... Mua gởi ... nơi tác giả ông PHAN VĂN THIẾT rue Stieng-Tonkin, Pháp Luật ... N° 43 ... Avisateur Gazette ...

Mỗi lần ... mua việc tại Phòng văn ông Phan văn-Thiết ... ngoài ra ... thì ... tra ... cho tới ... việc xét ...

TÂN TÂM VĂ KIẾN NHÂN

COLLYRE VERT

du Docteur MOTAIS

contre les conjonctivites et le Trachome

THUỐC ĐAU MẮT Nước xanh của Docteur MOTAIS

Trị những chứng đau mắt lòng cầm và đau mắt trùng con (Trachome)

0$30

Grande Pharmacie de France

111-113 Rue Catinat

En vente dans toutes les bonnes pharmacies 0$30

Muốn bán

Một sở đất 19 mẫu có dư tọa lạc ... Phước-Hải (Baria) dựa theo ... đường Bartoli đi qua Nước-Ngọt.

Một sở đất tại Cholon đường de Marins, đo được 2.567 thước vuông 50

Một sở đất tại Saigon đường Mayer đo được 3.781 thước vuông.

Một sở đất tại Saigon đường Mayer 6.45, đo được 5605 thước vuông rưỡi đó có một dãy nhà ngói bảy căn

Một sở đất tại Gia-định (Chánh-hiệp) đường Paul-Blanchy prolongée, đo được 2330 thước vuông trên đó có một cái nhà ngói và vài cái nhà sáo.

Một sở đất tại Tây-ninh làng Ninh Thạnh trên đó có một cái nhà ngói.

Hai miếng đất tại Tây-ninh, làng Gò-dầu.

Một sở đất tại Saigon, đường Mayer đo được 1.013 thước vuông trên đó có 10 căn phố ngói Nos 16 à 38.

Ai muốn mua xin mời tới bổn-báo hỏi ... thương nghị rue Lucien Massard 57 Saigon

MANUFACTURE SAIGONNAISE DE CARREAUX & MOSAÏQUES

Société d'Exploitation des Etablissements

BROSSARD MOPIN

Kê nghiệp

Sáng lập từ năm 1908

số 3 đường Lucien Lacouture

CHODUI SAIGON

Gạch bông tốt thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-măn đã thử mau và các vật dụng đều ở Pháp-quốc lại.

Marque déposée

Xin mời qui vị đến xem, kiểu gạch bông mới bày, đẹp lắm.

Giá bán hạ xuống rất nhiều. Xin viết thơ hỏi bản giá mới. Bổn hiệu sẽ gửi cho.

Dây-thép đề tắc (Adresse télégraphique) MAS CAMO. — SAIGON

VỚ RA THÔNG THẢ

hãng ở đường L. Lacouture. — Chodui cần trại lính tập Ô ma

ĐẠI PHÁP CỘNG-HÒA DÂN-QUỐC
Tự-do — Bình-đẳng — Đồng-bào

ĐÔNG-PHÁP

Nam-kỳ Thông-đốc

TỈNH BACLIEU

YÊT-THỊ. — *Đơn xin khẩn đất Nhà-nước*

Tên họ, nghề nghiệp và chỗ ở người xin	Chỗ tọa lạc số đất	Số miếng đất	Số tờ hoa đồ	Số sào mẫu	Nộc bờ
Nguyễn-văn-Nhơn, Nguyễn-văn-Khoi, Phạm-văn-Tiết, Phạm-thị-Nhơn ở làng Tân-Hưng	Lộc-Ninh, Lộc-Ninh, Quan-Quyền (Gamau) (Bacrieu)	17	1 et 4	2.40.00 6.00.00 4.00.00 7.00.00 19.40.00	

VIỆC TRANH CẠN VÀ KÊU NẢI

Chiếu theo thể-lệ điều 11 và 13 tới nghị-định ngày 13 Juin 1929, ai có tranh cản điều chi thì nội trong kỳ hai hàng, kể từ ngày dán yết thị nầy, thì phải làm đơn nạp cho quan Tham-biện chủ tỉnh Bacliéu.

A Bacliéu le 29 Octobre 1938.
L'Administrateur Chef de Province
Signé : ILLISIBLE.

Vu pour affichage :
Saigon, le 10 Novembre 1938.
P. le Directeur des Bureaux du Gouvernement :
P. le Chef du 4e Bureau :
Signé : ILLISIBLE.

Võ-hiệp-tả-tình-tiểu-thuyết N° 162

雙劍緣

Song Kiếm Đề Duyên

Song-Bình dịch thuật

HỒI THỨ MƯỜI CHÍN

Tì dực Vân-yuên, lòng mềm như nước,
Đàm sa Quỷ-quác, kẻ xảo hại người.

Các chú giành giựt sự sản họ Huỳnh được chăng? Lão phụ ở trong xã hội bấy lâu, chủ ý đánh đổ cuộc bất bình trong Thế giới, chẳng hừng Lão-phụ muốn giả cứu vợ con họ Huỳnh về sự rắc rối ấy, ngoài ra lại muốn giải cứu sự rắc rối cho trăm ngàn kẻ khác nữa kia.

Các chú dừng tướng, Lão-phụ tới đây một mình không dám ngăn cản các chú về sự phi pháp ấy.

Ông Tú-tài kia nói xăng xớm như vậy chẳng biết kiêng sợ bọn Tộc-nhơn họ Huỳnh chút nào, bọn Tộc-nhơn phát giận lôi dinh, lại ở lên mắng chửi ông Tú-tài kia thậm tệ, mắng chửi rồi áp lại động võ, có đánh dập ông kia một trận biết tay. Vân-thị thấy Tộc-nhơn hung dữ thế nầy, không thể nào ngăn cản lại được, Thị ta bèn qui gối lạy từ người một yêu cầu bọn Tộc nhơn tha thứ ông Tú-tài kia đi, thấy Vân thị lạy lục thương tình, bọn Tộc-nhơn bèn xua đi ông Tú-tài kia ra khỏi cửa.

Ông Tú-tài ra khỏi nhà họ Huỳnh khi đó, tức giận hơn Tộc nhơn khó nỗi dằn lòng, nghĩ mình là bực Tú-tài rất thông thạo về đơn tờ kiện cáo, đối với sự bất bình ở nhà họ Huỳnh như thế phải làm đơn tố giác lại quan mới xong, ông ngẫm nghĩ vậy rồi, bèn làm một tờ đơn tố giác lại huyện Bình-võ, ông lấy danh nghĩa bạn hữu Huỳnh yên-Nam thân thiết, dựng ra kiện bộ cho vợ góa con côi của Huỳnh-yên-Nam, Quan-Huyện chấp đơn rồi truyền-lịnh bắt bị cáo là bọn Tộc-nhơn họ Huỳnh tới Huyện tra-vấn, Quan-Huyện bèn viết ra một trương giấy « cáo bạch » khiến người đem dán trước cửa họ Huỳnh, trong trương giấy có mấy hàng chữ vắn-tắt của quan, nghiêm cấm Tộc nhơn không được chiếm đoạt gia sản của Huỳnh-yên-Nam để lại đó.

Vân-thị cám ơn ông Tú-tài kiện hộ, làm cho bọn Tộc-nhơn hết dám giành giựt sự sản của mình, Thị ta lén đem 2 trăm lượng bạc đền ơn, ông kia thâu nhận số bạc rồi từ biệt :

Theo như giấy « cáo bạch » của quan huyện đó, bọn Tộc-nhơn ngo thấy thất kinh, đã năm sáu tháng trời, bọn kia không dám tới nhà họ Huỳnh lần nào nữa hết, từ rày Vân-thị an nhàn vô sự, được tự quyền bảo thủ gia sản như xưa.

Một ngày kia, có 1 người bần-phụ tới cửa phía sau, dựng bên cửa xin cơm ăn dở đói, bọn nữ-tì trong nhà họ Huỳnh trông thấy, cứ ngó mặt bần-phụ kia chăm chăm, vì thấy Bần-phụ kia vậm vỡ con người, không phải là người tật nguyền ốm yếu, thế mà Bần-phụ không kiếm chỗ làm ăn độ khẩu,

(con nữa)

Imp. LỤC-TỈNH-TÂN-VĂN

Gérant LÂM-VĂN-NGỌ

21 7
18-12 38

TRONG RỪNG KHOA-HỌC

Sự sang máu đã tiến-bộ đến đâu?

Trong khoa y-học không còn cái cái thảm-trạng nào đáng lo sợ bằng chứng mất máu. Một người bị mất máu — ví dụ một sản phụ bị băng huyết chỉ trong một lúc thì mặt mày xanh xao, rồi nếu không chữa kịp tất thiệt-mạng liền. Viên y-sĩ thấy chứng bịnh ấy chỉ còn khoanh tay mà hàng phục.

Nhưng may sao khoa-học lại tìm ra phương-pháp sang máu để cứu cho cái chứng bịnh nguy nan ấy của xã-hội. Như người bị mất máu nhờ phương-pháp ấy mà được thứ máu của một kẻ khác mạnh khoẻ truyền vào cơ-thể mình, cứu sống sanh mạng cho mình

Lúc mới phát minh ra thì sự sang máu có thể nguy hiểm cho người lãnh máu.

Nhưng ngày nay nhờ sự bổ khuyết của khoa-học, nên phương-pháp ấy không làm xảy ra một sự gì trở ngại nữa.

Khoa-học phân biệt máu người ta ra bốn loại, tánh chất không giống nhau. Sự cốt yếu trong phương-pháp sang máu là phải xét xem người cho máu và người lãnh máu có cùng một loại máu với nhau không. Nếu khác loại máu thì không cứu được một người ta mà có thể làm người ta chết liền.

Muốn tránh khỏi sự thí-nghiệm mất thì giờ, các nhà khoa-học bên Pháp đã lập một phòng thử máu trước. Phòng nầy kêu là « La transfusion sanguine d'urgence » tại nhà thương Antoine số 184 faubourg Saint Antoine ở Paris. Trong dân chúng ai sẵn lòng làm linh tình nguyện của đạo binh cho máu, cứ việc đến phòng nầy thử máu trước không phiền phức gì hết.

Sau khi đốc-tơ đã xem xét thân thể anh và thí-nghiệm máu anh, sẽ cho anh 1 tờ giấy chứng nhận nói rõ anh là người không có bịnh truyền nhiễm, anh có thể cho bao nhiêu lít máu, và máu của anh thuộc về loại nào. Vậy khi nào có trường hợp nguy-cấp của một bịnh nhơn, anh có thể ới liền trình cho bịnh viện tờ giấy thử máu của anh, nếu anh cùng loại máu với bịnh nhơn anh có thể cứu liền được người ta, khỏi phải chờ thí nghiệm máu, mất thì giờ.

Khoa-học còn đi tới một bực nữa, là đóng máu người vào ống thủy-tinh để sẵn phòng khi dùng đến. Các y-sĩ sau khi thí-nghiệm người cho máu, và thấy rằng máu không có vi-trùng bịnh tật, liền lấy ra để vào những ống thủy-tinh (ampoule) gắn keo lại. Ngoài ống cũng gián nhản hiệu chỉ rõ loại máu, như một ống thuốc chích vậy.

Nhờ những ống máu nầy mà trong cuộc nội chiến Tây ban-nha hội hồng-thập-tự có thể cứu được rất nhiều binh lính bị thương mất máu. Hội hồng-thập-tự còn tổ-chức những đoàn xe hơi có phòng thí nghiệp, để cho đi khắp các làng còn được hưởng hòa-bình để lạc-quyên... máu người đặng cứu cho binh lính đang chịu nạn chiến tranh. Những xe hơi ấy lấy máu, đóng vào ống rồi đem ra mặt trận.

Hồi tháng Septembre, trong khi Âu-châu đang lo sợ nạn chiến tranh, phòng sang máu ở Paris cổ-động hoài bằng vô tuyến điện, bằng báo chí, đặng hiệu triệu những linh tình nguyện cho máu.

Những học sanh trường Y học, những nhơn viên làm nhà thương, những người giúp việc sở chữa lửa, ùn ùn kéo tới phòng ấy để giúp máu cho nước nhà.

Sự sang máu là một việc hy-sanh. Nhưng thường thường chánh-phủ đối với người nghèo cũng bồi thường cho họ 100 quan khi nào cho họ 100 grammes máu, và 300p. khi nào cho 500 grammes.

Mất 500 grammes máu không hại gì cho sức khỏe của người cho máu. Sau khi lấy máu ra rồi người ấy lại làm việc được như thường, không thấy mệt nhọc gì hết. Một tháng sau số máu lấy ra lại có đủ như thường và lại có thể sang máu lần nữa.

Phòng sang máu ở Paris đã có 650 người tình nguyện.

Lập ra từ năm 1928 do bà Raba Deutsch sáng lập, phòng ấy đã sang máu cho 40.000 người và cứu sống được hết thảy những bịnh-nhơn ấy.

Ngày đêm lúc nào cũng có người gác phòng sang máu. Khi một y-sĩ nào cần đến máu, có thể kêu điện-thoại đến sở sang máu và có ngay một người đến cho máu. Vì sở nầy ghi tên sẵn những người tình nguyện, khi dùng đến thì có liền.

Trong những năm khó khăn, ở Âu-châu có nhiều học sanh ngoại-quốc vì nhà nghèo không gởi tiền cho nữa nên họ phải bán máu họ để lấy tiền ăn học.

Với cái giá 300 quan bán 500 grammes máu, họ có thể bán máu mỗi tháng một lần và lấy tiền ấy chi dụng.

Vậy mà họ vẫn có đủ sức học tập, ít khi đau yếu.

Phương-pháp sang máu hiện giờ ở Âu-châu tiến bộ lắm. Nếu khoa-học còn tiến nữa, thì sau nầy sự sang máu không những dùng để cấp cứu bịnh nhơn, mà còn có thể dùng làm một phương thuốc bổ cho những người muốn thêm sức mạnh.

Khi đó, chúng ta sẽ nghe những chuyện đi sang máu bổ, cũng như bây giờ ta nghe nói đi chích thuốc bổ vậy.

T.X.

Tin mừng

Vừa tiếp đặng thông thiệp của ông *NGUYỄN-VĂN-HUỲNH* thương mãi ở Cần thơ, gởi đến cho hay đến ngày 17-18 Décembre tới đây sẽ định đôi bạn cho thứ độ ông là anh *NGUYỄN-LONG-TOẢN* giúp việc tại nhà in l'Union, hiệp-nghĩa cháu-trân cùng cô *CAO-PHƯỚC-LIÊU* linh-ái của ông bà *CAO-VĂN-TÀI* Giáo học ở Gò-công.

Nhơn dịp nầy tôi xin có đôi lời thành thật chia mừng cùng ông và chúc đôi tân-hôn được trăm năm bền tơ-tóc.

TINH-VÂN

Chúng tôi vừa tiếp được hồng thiệp cho hay rằng ngày 23, 24 tháng 10 Annam nhằm bữa 14 và 15 Décembre 1938, anh Dương kim-Ngọc, Hương-quản làng Tân-thuận Bình, quận Chogao (Mytho) làm lễ thành-hôn cho con trai là cháu Dương-văn-Trát, sánh duyên cùng em Nguyễn-thị-Tri, ái-nữ của Mme và M. Nguyễn-văn-Dần ở làng Hòa-Định.

Vì đường sá xa xui, chúng tôi không thể về để chia vui cùng anh chị, nên có mấy hàng trên mặt báo cầu chúc đôi trẻ được hương-lửa bén duyên, sắt cầm hòa nhịp

Mme et M. Hiền-sĩ
Phóng-viên báo « Saigon » ở Saigon

NẾU NHƯ LỊCH-SỬ LÀ BÀI HỌC KINH-NGHIỆM KHÔNG LẦM

Chánh-phủ Tưởng-giới-Thạch đổ, tương-lai dân-tộc nước Tàu sẽ ra sao?

« Dưới bóng mặt trời không có cái gì mới » tin câu ấy là chân lý thì trên mặt trái đất nầy xưa nay đông tây, về bộ phận quốc-gia dân tộc mà có những trường hợp đời chợ thay triều, sang thấy khác chủ cũng những chiều biến thiên gì, chỉ là diễn lại khuôn kiểu những lớp tuồng củ chẳng có là mới có khác lớp vai trò khi mặt đen, khi mặt đỏ, sân khấu lúc rộng lúc hẹp thời gian có hồi ngắn có hồi dài nói cho rõ hơn là tấm ảnh nhỏ mà phóng đại ra lớn thế thôi.

Bởi vậy muốn biết việc sau cần phải xét việc trước mà việc trước thì lịch-sử là bài học kinh nghiệm đích xát không lầm phần đông học giả đều công nhận.

Chúng tôi muốn nói cuộc Trung Nhựt hiện tại và tương lai với việc dĩ vãng trên lịch sử nước Tàu.

Hiện tình trung-hoa cả Hoa bắc, Hoa trung và Hoa nam những thành phố phồn thạnh, những đường thủy lục thông giao, những nơi căn cứ quan yếu làm nền cho chánh trị kinh-tế và quân sự nghĩa là mạch máu quan thiết đến sanh mạng nước Tàu đã vào trong phạm vi thế lực quân Nhựt.

Chánh-phủ Tưởng-giới-Thạch thối lui và rút hẹp trong vài tỉnh rừng núi như Tứ-xuyên, Qui-châu, Vân-nam, v.v...

Bên Nhựt thì mỗi mặt lập chánh-phủ mới, một mặt cố đánh đổ Tưởng-giới-Thạch mới thôi. Còn bên Tưởng quyết đề kháng đến cùng, khi nào toàn quốc bắt buộc mới chịu tư chức...

Về phần cảm tình quan thiết trên lịch-sử Hoa-Việt, chúng tôi vẫn nhận cuộc kháng Nhựt của Trung-hoa là cuộc tự vệ rất chánh-đáng, chúng tôi vẫn cầu nguyện cho Trung-hoa được phần thắng lợi cuối cùng, ít nữa cũng giữ quyền độc-lập trong một phạm-vi dầu nhỏ hẹp hoặc giả nhân chịu biến xoay trên trường quốc-tế mà đổi ra cuộc khác.

Song đó chỉ thuộc về phần cảm tình, đến nói về thực-tế thì hiện tình Trung-hoa khó tránh khỏi bước đường làm nước Mản-châu thứ hai, chịu đè nhẹp dưới ách người Nhựt.

Vậy hãy giả thuyết như Tưởng-giới-Thạch đổ mà người Nhựt lập nước Trung-hoa mới, dưới quyền bảo-hộ và chỉ đạo của người Nhựt thì tương lai dân tộc Trung-hoa ra thế nào.

Đó là câu hỏi mà phần đông đã để ý suy trắc, chúng tôi không phải là nhà tiên-tri song căn cứ vào những cuộc kinh nghiệm trên lịch sử dĩ vãng của nước Tàu xin đoán rằng:

Chánh-phủ Tưởng-giới-Thạch đổ dân-tộc Trung-hoa cũng không mất mà hoặc giả là sự bất lợi và đều nguy cho nước chiến thắng là dân tộc Nhựt-bổn cũng nên.

Đoán thế đúng hay là không, còn đợi thời gian trả lời, khoản thời gian nầy có dài nhưng nếu lịch sử là bài học kinh nghiệm không lầm thì lời đoán của chúng tôi phải vô căn cứ.

Những đoạn lịch-sử nước Tàu bị mất với một dân-tộc khác

Một nước đất rộng người nhiều non sông gấm vóc có cái lịch-sử văn-hóa tối cổ thuở nay tự tôn tự đại khinh rẻ những dân tộc chung quanh không đáng đếm xỉa gì. Mà nào phải lần nầy là lần đầu bị một dân-tộc cỏn con ở ba hòn đảo kia xâm lược xua đuổi đến kiệt quệ có thể đến mất quyền một nước tự chủ, trên lịch-sử dân-tộc Trung-hoa đã trải qua 2 lần như vậy:

1· Đời Triệu-Tống bị mất với dân-tộc Hồ-Nguyên (khoảng 1263-1368).

2· Đời Minh bị mất với dân-tộc Mản-Thanh (khoảng 1627-1911).

Ai đã đọc sử phương đông cũng biết Hồ Nguyên và Mản chỉ là dân tộc nho nhỏ ở về miền bắc nước Tàu, so với nước Tàu thì cả dân và đất không bằng một phần mười, đến văn hóa kỹ nghệ, kinh tế gì, cũng không bằng cái góc nước Tàu chỉ có tánh cách du mục khoách hãn thượng võ có những đội quân bộ kỵ hung dõng, thừa dịp Tàu suy sút, mang binh vân nhược, vùng phá vài trận là bờ được bản đồ to kềnh kia vào dưới quyền thống-trị, cái hèn của dân Trung hoa về mặt võ lực không đủ tự vệ: không chi đối với Nhựt bổn ngày nay đối với dân tộc Nguyễn thanh trước, dầu xe úp vẫn đánh rành kìa

Song le bằng trên lịch sử, chúng ta có thể nói rằng, triều Tống mất với Hồ Nguyên, triều Minh mất với Mản-Thanh mà dân tộc Trung-hoa vẫn không mất, không những không mất mà còn nẩy nở cái sức đồng hóa ra rất mạnh nữa kia.

Thì Hồ-nguyên nuốt cả nước Tàu trên 100 năm, phần biểu diện là nước Tàu ở dưới quyền thống trị của Hồ-nguyên mà kỳ thật là dân tộc Hồ-nguyên bị đồng hoá với văn hoá Tàu, rồi cuộc triều Minh nổi lên khôi phục lại non sông của Hán tộc mà dân tộc Hồ-nguyên tiêu mòn đến chết mất. Đến triều Mản thanh chiếm cái chủ quyền nước Tàu gần 3 trăm năm rồi cuộc dân tộc Mản thanh cũng bị sức đồng hoá đó mà không thấy nẩy nở.

Đến dân quốc nổi lên, Mản-thanh đành chịu mất ngôi trên khoản 30 năm nay cũng có thể gọi là dân tộc Mản đã mất, dầu ngày nay người Nhựt lập cái chánh phủ bù nhìn kia mà chủ quyền vẫn ở trong tay người Nhựt, ở trong lại phần đông là dân Tàu chớ dân tộc Mản thanh chỉ có tên mà không có thực.

Theo bài học kinh nghiệm trên lịch sử Hồ Nguyên vào Mản thanh nuốt cả nước Tàu rốt cuộc bị sức đồng hóa của Tàu mà tự nhiên dân tộc Nguyên-Thanh bị tiêu mòn lần.

Nay như Nhựt bổn nuốt được cả nước Tàu, cái đó có thể thực hiện nhưng trải một thời gian hoặc dài hoặc ngắn biết đâu dân Phù-tang kia không bị sức đồng hóa ngấm ngầm của dân tộc Tàu như Nguyên Thanh trước.

Đây là cái nguy cho dân tộc Nhựt hỏn là thế, nếu lịch sử là bài học kinh nghiệm không lầm.

« Được ngựa mất ngựa, họa phước chưa biết là đâu » chúng tôi muốn dùng câu ấy để an ủi cho đồng bào Tưởng-giới-Thạch trong cơn nguy ngập nầy.—

(Tiếng Dân)

Tại góc đường Testard và Lareynière

Hai chiếc xe hơi nhà *đụng* lộn nhau rất dữ dội

Hại có một người đàn bà bị trọng thương

Vào lúc 1 giờ 45 ngày hôm qua tại góc đường Testard và Lareynière có xảy ra một tai nạn xe hơi đụng xe hơi.

Nguyên vào giờ nói trên, chiếc xe Ford C. I-508 của Huỳnh-v-Dậu đụng lộn với chiếc xe Citroen do một người đàn bà Pháp cầm tay lái.

Người đàn bà Pháp tay lái xe bị thương, còn anh sớp phơ chiếc xe Ford bị văng ra khỏi xe, may không nỗi gì.

Cả hai chiếc xe nầy đều bị hư hao bộn. Chưa biết lỗi phải về ai.

Cò bót hay tin đã đến nơi làm ăng kết.

PHÒNG VĂN QUAN CHƯỞNG KHẾ
Fernand FAYS
97 - đường Pellerin - 97

THUẬN MÃI ĐẤU GIÁ
Ngày 27 Décembre 1938,
10 giờ ban mai

Tại Saigon, đường Pellerin, số 97 nơi Phòng-văn quan Fernand Fays, *Chưởng-khế tại Saigon.*

Một miếng đất
tọa lạc tại Saigon, góc đường Richaud và đường René Vigerie, đạt thành 3178 thước vuôn, phân ra ba lô. Bán trọn luôn ba lô.

Ra giá:
[illegible]$00 một thước vuôn
Sở phí chịu thêm

Ai muốn hỏi điều chi xin do nơi phòng văn quan Chưởng-khế Fernand FAYS, 97 đường Pellerin, Saigon.

Thị-trường

Giá lúa

Ngày 15 Déc. 1938 theo giá lúa ở các nhà máy ở Cholon, bán nguyên bao 68 ki-lô.

Lúa thượng hạng	3.56—3.60
Lúa hạng nhứt	3.46—3.50
Lúa hạng nhì (Japon)	3.36—3.4
Lúa hạng nhì (Java)	3.30—3.34
Lúa thường dùng	3.26—3.30
Rachgia thượng hạng hột dài	4.20—4.25
Camau	4.20—4.25
Baclieu, Sốctrăng, Bảixàu	4.15—4.20
Bentre, Gocong	4.18—4.2
Omôn, Cailậy	4.10—4.12
Sadec, Longxuyên	4.02—4.05
Châuđốc lúa đỏ	4.80—3.82
Caomiên hột dài	4.10—4.15

Bắp

Đỏ mỗi [illegible]	7.95

Gòn

Gòn lặt hột rồi, mỗi tạ từ	37.50, tới 38.00

Dừa khô

Dừa khô Saigon mỗi 60 Ki-lô	13.75

Đường

Đường cát trắng mỗi 100k.	27.00

Giá gạo

Ngày 15 Déc. 1938 bán đọc theo mé sông, không kể tiền sở phí, bán luôn bao 60k. 700.

Gạo số 1 25% tấm	5.18—5.22
Gạo số 2 40% tấm	5.03—5.07
Gạo số 2 50% tấm	4.73—4.77
Gạo lức 5% lúa	4.13—4.17
Tấm số 1, số 2	4.33—4.37
Tấm số 3	3.58—3.62
Cám trắng	3.00—3.01
Cám lức	1.90—2.00

Heo

Mỗ 100 ki-lô	37.00—39.00

Giá cao su

Saigon 14-12-38	thượng hạng	1.21 kilô
	hạng nhứt	1.195 —
	hạng nhì	1.16 —

Giá bạc

Taux Officiel	10.00
Banque de l'Indochine	10.00
Banque Franco-Chinoise	10.00
Hongkong et Sanghai	10.00
Chartered Bank	10.02

Trinh-thám

(Tiếp theo trương nhứt)

Ông Còm-mi nổi giận, hỏi riết tiên-sanh mới chịu thuật tự sự. Ông Commi tức mình nói tiên-sanh bày đặt chuyện vợ lớn vợ bé, chớ ông chỉ có một vợ là cô đương nằm trên giường đó mà thôi, có cưới hỏi, hôn thơ hôn thú đàng hoàng. Viên cảnh-sát lanh trí, biểu ông còm-mi coi lại thử trong nhà có mất món chi không? Xét ra cái tủ đứng lúc đó cửa chỉ khép mà thôi, chớ không có khóa, xem lại đồ nữ-trang của cô còm-mi thảy đều mất hết, giá đáng một ngàn hai. Viên cảnh-sát bước ra nhà bếp, thấy cửa mở, biết gian-nhơn đã trốn ngã ấy, mà trốn đã lâu rồi. Lại móc túi lấy ra một tấm hình, hai tay che trên che dưới, để chừa từ trán xuống tới cổ mà thôi, hỏi nhà trinh-thám thử coi cô vợ lớn giả đó có phải là người nầy không? Hoàng tiên-sanh gật đầu. Viên cảnh-sát liền nói: « Nó tên là thằng hai Chó Xi, một tên đại bợm, trên sở Mật-thám hôm qua có thấy đội T. xuống dặn tôi gắt đường nầy phải coi chừng, và có nói nó hay giả làm đàn bà vì nó nhỏ thó và gương mặt giống đàn bà, người ta có thấy nó lai vảng gần đây mấy lần ».

Kế đó vú già vừa về tới thưa rằng chồng không có chết, chẳng biết thằng trời đánh nào chơi ác, đánh dây thép giả, làm cho vú mất công đi, tốn tiền và khóc hết nước mắt.

Muốn cho chuyện nầy khỏi đến cò bót, Hoàng tiên-sanh phải xuất một ngàn hai đền cho ông Còm-mi. Vì vậy mà Việt-Nam đệ nhứt trinh thám-gia phải bỏ môn Trinh-thám-cuộc.

TAI NẠN HẰNG NGÀY

Một anh thợ máy cỡi xe đạp bị một chiếc xe hơi đụng lật ngang

Anh thợ máy Hồ-văn-Hợi 26 tuổi bị tai nạn ô-tô rất nặng, người ta đã chở anh vào nhà thương Lalung Bonnaire với bịnh tình rất nguy ngập.

Theo cuộc điều tra của nhà chuyên trách anh bạc phước cỡi trên chiếc xe đạp đề đi làm việc, khi gần đến góc đường Tổng-đốc-Phương và Paris thì bị chiếc xe số C.S.600 đụng lật ngang anh rồi cán luôn trên thân mình.

TIN VẮN

Một tờ phúc bẩm phát hành bữa thứ bảy cho hay rằng việc thương mãi giữa thuộc địa Anh và Trung-hoa bị rạ xuống rất nhiều từ lúc quân Nhựt chiếm cứ tỉnh Quảng-đông.

∴

Số giao dịch trong 9 tháng đầu năm tăng lên luôn luôn nhưng từ ngày 21 Octobre là ngày quân Nhựt chiếm cứ Quảng-châu, số nầy hạ xuống tới 70 phần 100.

∴

Số nhập cảng của Hoa-Nam ở Hương-cảng đã từ 780.000 livres trong năm 1937 mà hạ xuống 270.000 livres trong năm 1987 hạ xuống 240.000 livre trong năm 1938.

∴

Đi đường xa, chẳng hạng là đi tàu đi xe lửa, xe hơi hoặc đi bộ, nên đem theo mình « Aspirine-rines du Rhône » mà dùng, thì đi tới nơi về tới chốn, mạnh giỏi luôn luôn

∴

Chúng ta thường toan phiền sở Bưu điện ở đây phát thơ từ báo chí rất trễ nải. Nhưng chiếm vô địch « trễ » có lẽ là trường hợp sau nầy:

∴

Có người bỏ một cái thơ tại Brésil hồi tháng Décembre 1909 cho ông Bastos ở Lisbonne.

∴

Mãi cho tới nay, nghĩa là 29 năm sau bức thơ ấy mới tới tay của M. Bastos.

∴

Anh Bê làm lụng cảngày mặt mày vui vẻ luôn luôn. Hỏi? — Anh nói nhờ có uống « Aspirine, Usines du Rhône ».

∴

Ở bên Nga, nghề hàng không rất phát đạt, mới đây người ta có đóng một chiếc máy bay khổng lồ, 4 động cơ, có thể chở 50 hành khách. Trên chiếc máy bay nầy có chỗ chớp bóng để cho hành khách xem.

∴

Đờn ông, đờn bà, con nít, dùng thường « Aspirine, Usines du Rhône », khỏi bịnh nhứt đầu, chóng mặt, v. v... Thuốc rẻ tiền mà hiệu nghiệm như thần.

∴

Tin của hãng Thông tin anh « Reuter »: Tại Londres có một danh họa « tí hon » người tàu, mỹ danh là Trần-Bá-Lập-Đỗ, năm nay mới lên tám tuổi và là con trai một nhà ngoại giao tàu.

∴

Họa-sĩ Trần-BáLập-Đỗ tuy mới bấy nhiêu tuổi đầu mà sớm nẩy thiên tài về nghề vẻ, thật là một thần đồng nghệ-thuật hiếm có xưa nay.

∴

Hôm 29 Novembre, họa-sĩ Trần vừa mới mở tại Londres một cuộc triển lãm nghệ-thuật cá nhân, do Quách Thái-kỳ là Đại sứ Tàu tại Londres thân hành đến chủ tọa lễ khai mạc.

∴

Các nhơn sĩ tại Londres rất thán thưởng các tác phẩm của họa sĩ Trần: tựu trung có những bức tranh khôi hài về Hitler, Mussolini và mấy tay quân nhơn Nhựt lại càng khéo tuyệt.

Các nhà phê bình mỹ-thuật tại Londres đã ngỏ lời khen rằng:

∴

« Những bức vẻ của họa sĩ Trần có nét vẻ rất hùng hồn và giàu ảo tưởng, nét bút tài tình già giặn hơn cái tuổi trẻ măng của họa sĩ rất nhiều.

∴

Đại sứ Quách Thái-kỳ diễn thuyết có nói:

« Cậu Trần Bá Lập-Đỗ chẳng những là một nhà nghệ-thuật mà lại còn là một nhà ái-quốc nữa; cậu đã tình nguyện đem số tiền bán những tranh vẻ của cậu quyên vào quỹ cứu tế các nạn dân Tàu.

∴

Ông Jean Nilson, Tổng-trưởng bộ Quốc-phòng nước Thoại-điển (Suède) mới thất lộc thình lình. Hồi thiếu-niên ngài chuyên nghề đi buôn vàng ở Alaska.

∴

Theo viên thông tin của báo Hamburger. Tageblatt cho hay, Chánh phủ mới của Tiệp-khắc đã nhứt định đem ông Benès và Krolta ra xét xử để cho công-chúng biết trách nhiệm của 2 bài nhà chánh trị đối với dân Tiệp trong 20 năm nay.

∴

Chánh phủ Tiệp sẽ ra lịnh buộc 2 ông Benès và Krolta phải trở về nước để ra tòa đối nại.

∴

Trường Chấn thanh 54—72 Rue Marchaise Saigon, có lớp năm thứ nhứt riêng cho học sinh thi sơ học rớt và lớp dạy học sinh thi Diplôme E. P. S. và Brevet Elémentaire kỳ nh 2è Session).

Ngoài lớp 14è année cho học sinh lớp 3è année mới lên, lại có mở thêm một lớp riêng cho những người đã có học năm thứ tư rồi (Redoublants). Muốn học viết thơ cho biết đăng tiện bề sắp đặt. Ngày tựu trường: 1e Août 1938.

QUANH CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG-PHÁP KỲ RỒI

Ai là người hữu-phước được thần tài đến viếng

Bạn đồng nghiệp chúng tôi « Saigon » có đăng tin rằng vé số 509.066 trúng độc đắc 4000 đồng của kỳ thứ ba do kho bạc Baria bán, nhưng từ ấy đến nay chưa thấy có người nào đem trình vé số ấy đến lãnh gia tài ra hết.

Nhưng rồi ngày hôm nay, một bạn đồng nghiệp ở miền Bắc lại quả quyết rằng vé số ấy do ở Hanôi bán ra, nhưng bây giờ cũng chưa biết được người hữu phước.
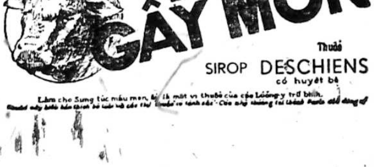
Thế vậy ai là chủ vé số ấy, người trong nam hay ngoài Bắc?